NNr. 9

1. MAINUMMER 1941

Signal

Universitetsbiblioteket i Tromsø

Belgia 2 fr. Bulgaria 8 lewa Danmark 50 øre / Elsaß-Lothringen 25 Pf. Finnland 4.50 mk. Frankrike 4 fr. Hellas 11 drs. Italia 2 lire Jugoslavia 5 dinar Luxemburg 25 Pf.
Nederland 20 cents Norge 45 øre / Portugal 2.50 esc. Romania 16 lei Sverige 53 øre Sveits 45 cents / Slovakia 2.50 kr. Spania 1.50 ps. Tyrkia 12 piaster Ungarn 36 filler

I Afrika:

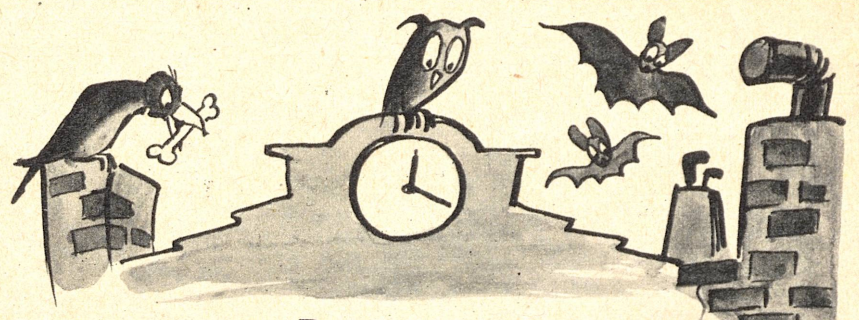
De tyske flyvere oberstløitnant i. G. Harlinghausen og kaptein Witte

En kilde til varig glede

er bevisstheten om å eie noe ekte. Også på tekstilområdet har kravet om ekthet seiret, og man forlanger idag indanthren-farvede stoffer og garn. De er uovertruffet lys- og vaskekte og meget holdbare mot innvirkning av sol og regn. Derfor nyter de over hele verden kjøpernes fulle tillit.

Indanthren

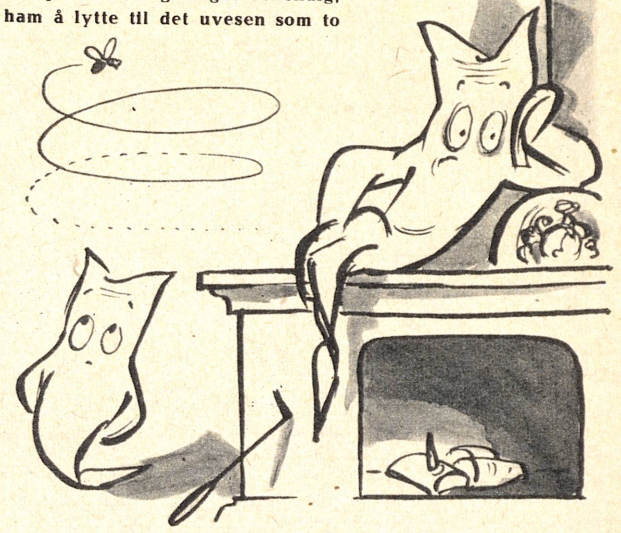
Hemmelig!

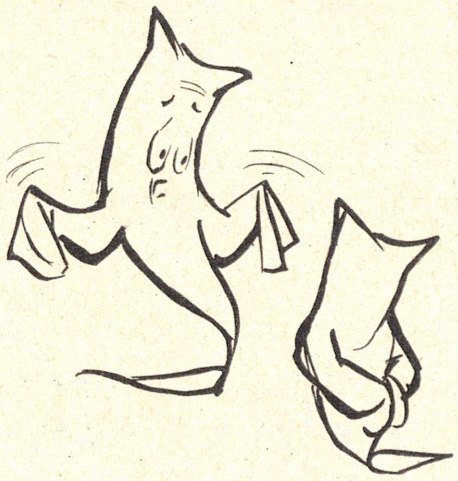
Beretning fra den femte kolonne

Som det alt er våre lesere bekjent, har vi i femte kolonne, som står i England, en spesialreporter. Da denne selvfølgelig er rik på innfall og meget behendig, er det igjen lykkes ham å lytte til det uvesen som to engelske spøkelser driver. Det gamle spøkelse heter — våre lesere vil sikkert huske det — „Old Douglas" og det unge „Young Gloucester"

*

Som man kan se på dette bilde, er begge spøkelser i dårlig humør. Særlig det yngste er meget nedstemt.

Til slutt spør nå Young Gloucester Old Douglas: „Hvorfor spøker vi egentlig ikke?"

Old Douglas: „Er ikke noen vits i å spøke på slottet, alle folkene er i kjelleren."

Young Gloucester: „Hvorfor skremmer vi dem ikke nede i kjelleren da?"

Old Douglas: "Det er det heller ingen vits i. Tyskerne har alt skremt dem slik at de ikke engang vilde undre sig over oss.

Og forresten — vær rolig. Du er da et engelsk spøkelse."

Til ti telbildet: *Det tyske flyverkorps som i Middelhavet er satt inn i kampen, blir ført av erfarne offiserer i det tyske luftvåpen. Vårt titelbilde viser (sittende til venstre) stabsjefen for dette flyverkorps. Der Führer tildelte ham ekeløvet til ridderkorset. Hans krigsflyvererfaringer går helt tilbake til krigen i Spania.*

COPYRIGHT 1941 BY DEUTSCHER VERLAG BERLIN

Matsuoka i Berlin

Ved vinduet i Neues Palais i Potsdam

På de historiske steder i Potsdam fikk den japanske utenriksminister Matsuoka det sanne inntrykk av tysk soldatånd. Besøket, som skulde gi statsmennene i de to vennligsinnede nasjoner leilighet til å lære hverandre å kjenne, førte til et spesielt vennskap mellem Tysklands og Japans utenriksministre. Se billedreportasjen side 6 og 7!

Et minneverdig bilde: *Den første sammenkomst mellem den tyske og bulgarske øverstbefalende i november 1915 i Paracin. Bildet viser fra venstre til høire: Generalfeltmarsjal von Mackensen, oberst Kalfoff, general Schekoff, oberst Gantscheff, general Tappen, sjefen for operasjonsavdelingen i det tyske hovedkvarter, general von Seeckt armégruppens stabsjef Mackensen, kronprins Boris, nå Bulgarias konge og general von Falkenhayn*

Et bilde fra verdenskrigen 1914-18 : *Tyske alpejegere kjemper som medlemmer av en bulgarsk formasjon i de makedoniske fjell*

„Det var et av de mest gripende øieblikk i mitt liv" *forteller vår artikkels forfatter om dette bilde. I den samme sal i rådhuset i Neuilly, hvor for 21 år siden det diktat blev underskrevet, som la det bulgarske folk i lenker, opfordet Paris' kommandant, general von Briesen den 19 juli 1940 general Schekoff til å skrive sig inn i byen Neuillys gyldne bok.*

General Nikola Schekoff:

Den bulgarske hærs øverstbefalende i verdenskrigen skriver til „Signal"

Landet Bulgaria har i fulle fem hundre år stått under tyrkernes politiske og åndelige åk. Det levde fjernt fra den vesteuropeiske kultur. Det var nesten glemt av den siviliserte verden.

Men aldri har det bulgarske folk i denne bitreste periode i sin historie mistet sin nasjonale egenart eller håpet om frihet. I utallige kamper har bulgarerne bestrebt sig for atter å vinne tilbake sin uavhengighet, inntil endelig frihetens time slo i 1878. Ved hjelp av de russiske våpen blev landet befridd.

Denne befrielse var imidlertid ufullstendig. To tredjedeler av det bulgarske hjemland forblev utenfor grensene til den nydannede bulgarske stat, som fremdeles sto under sterk tyrkisk innflytelse. Det var England som fryktet en tiltagende russisk innflytelse på Balkan, og som på Berlin-kongressen til slutt opnådde at der ikke kom noe ut av den så lengselsfullt ønskede oprettelse av et samlet bulgarsk rike.

Det er i mellemtiden hengått 63 år. I denne tid måtte bulgarerne fire ganger gripe til våpen for å forsvare sitt fedrelands uavhengighet og livsrett. Det var bestandig England som fikk de andre stater til å vende sig mot Bulgaria.

*

Allerede før verdenskrigen slo den bulgarske politikk inn på en ny vei. Allerede dengang var man på det rene med at bare en intim politisk, åndelig og økonomisk forbindelse med Tyskland kunde sikre Bulgaria veien til en ny og bedre fremtid. Og på denne måte kom det til en intim politisk forbindelse mellem Tyskland og Bulgaria et år før verdenskrigen.

Under verdenskrigen, sommeren 1915, blev der mellem Tyskland og Bulgaria avsluttet en meget vidtgående forbundstraktat. Viktigst for Bulgaria i denne traktat var det punkt hvor Tyskland forpliktet sig til med våpenmakt å forsvare det bulgarske folks selvbestemmelsesrett i felles interesse.

Slik gikk det til at Bulgaria trådte inn i krigen. En bulgarsk hær skulde støte frem mot Serbia og Makedonia. Videre skulde den opretholde forbindelsen mellem Tyskland og Tyrkia. De felles stridskrefter som var opsatt for det serbiske felttog, besto av to tyske armékorps, to østerriksk-ungarske armékorps og fire bulgarske infanteridivisjoner. Den tyske generalfeltmarsjal von Mackensen blev overdradd overkommandoen.

En annen bulgarsk armé skulde i Makedonia operere mot de serbiske stridskrefter og ententemaktenes tropper på Salonikifronten, en ytterligere bulgarsk armé hadde til opgave å beskytte grensen mot Romania, og ennå en armé sto beredt overfor Hellas.

I det følgende tidsrum kjempet nå tyskere og bulgarere side om side på alle Balkan-fronter. Til tross for de rent språklige vanskeligheter følte de sig for bestandig forbundet gjennem de felles seire, soldatenes trofasthet og kameratskap. Vennskapelig og uten friksjoner foregikk samarbeidet mellem den tyske og bulgarske kommando. Bulgarske tropper sto under tysk kommando, og omvendt kjempet tyske stridskrefter under bulgarsk ledelse.

*

Til tross for de tyske soldaters innsats og overlegenhet, til tross for bulgarernes tapperhet og til tross for alle de strålende seire tapte Tyskland og Bulgaria verdenskrigen.

Men politisk og militært tapte vi den ikke. Allerede under verdenskrigen beviste den tyske soldat at han er uovervinnelig. Han fortjente ikke den bitre utgang i 1918, og like så litt hans tapre og tro bulgarske forbundsfelle. Fulle av tillit til sine egne krefter, knyttet sammen på ny gjennem felles lidelse måtte tyskere og bulgarere sammen bære følgene av den tapte krig. Begge folk var besjelet av håpet om en bedre fremtid.

*

Tysklands fornyelse gjennem nasjonalsosialismen blev i Bulgaria hilst med begeistring. Jeg hadde den gang den ære å bli mottatt som privatmann av rikspresident, generalfeltmarsjal von Hindenburg og av den unge rikskansler Adolf Hitler. Ut fra min fortrolighet med nasjonalsosialismens ideologi ga jeg allerede den gang overfor rikskansleren uttrykk for min faste tillit til og min urokkelige tro på Tysklands fremgang. Jeg sa til ham at jeg var overbevist om at han var kallet til å skape en ny ordning i Europa og til å sprenge fredsdiktatens rustne lenker.

I 1937 var jeg gjest ved rikspartidagen i Nürnberg. Også ved denne leilighet talte jeg ofte med det tyske folks fører, Adolf Hitler, og hadde herunder anledning til å overbevise

Oversiktskart over Balkan-halvøien

Målestokk 1 : 3.000.000

mig om hvor sterke hans vennskapelige følelser var for Bulgaria.

Men som noe helt uforglemmelig for mig vil alltid mitt besøk hos de tyske tropper i Frankrike i juli 1940 stå for mig. På hin dag, den minneværdige Neuilly-dag, gled i mitt nærvær det bulgarske nasjonalflagg til topps ved siden av det seierrike tyske krigsflagg. Uforglemmelig vil det være for mig, hvordan Adolf Hitler, den seierrike ,feltherre, mottok mig den 29 juli.

De tyske våpens seier fylte dengang ethvert bulgarsk hjerte med stolthet og tillit. Bulgaria var atter parat til side om side med Tyskland å kjempe for rettferdigheten. Det var beredt til å avgi et nytt bevis på sin innerlige samhørighet med det tyske folk og sitt trofaste vennskap med den tyske nasjon når tiden var inne.

Dyrebare minner forbinder mig med mange tyske offiserer og kamerater fra verdenskrigen. Den erverdige generalfeltmarsjal von Hindenburg minnes jeg med dyp takknemlighet. Det hersket til stadighet den mest fullkomne overensstemmelse mellem oss i alle tjenstlige anliggender. Med den største imøtekommenhet behandlet han alltid våre anliggender, og på hans karakteristisk ridderlige måte sparte han ikke på sin anerkjennelse overfor de bulgarske soldater.

Mitt intime samarbeid med generalfeltmarsjal von Mackensen og hans stabsjef, generaloberst von Seeckt, formet sig overordentlig vennskapelig, hvilket i høi grad lettet utførelsen av operasjonene.

Mange bulgarske offiserer like så vel som jeg selv har general von Falkenhayn i kjær erindring. Han var først krigsminister, derpå øverstbefalende for de tyske stridskrefter i Siebenbürgen, og endelig forhandlet vi med ham ved avslutningen av den tysk-bulgarske militærpakt. Vi tenker også stadig med glede tilbake på de tyske generaler von Winkler, Below, Syren, Kosch, von Scholz og andre. Med gammelt vennskapsbånd er jeg knyttet til den tyske general von Massow, den tidligere militærattaché i Sofia. Generalen er idag president for det tysk-bulgarske selskap, og hans fortjenester med hensyn til utdypingen av det tradisjonelle tysk-bulgarske vennskap kan ikke vurderes høit nok. I den akademiske ungdoms hjerter i Bulgaria har han for evig satt sig et minne.

*

I dag vandrer Bulgaria atter ved sin våpenfelle Tykslands side. Den seierrike tyske forsvarsmakts soldater marsjerer gjennem Bulgaria, tiljublet og hilst med begeistring av hele befolkningen.

Måtte disse vitnesbyrd om hjertelighet, hengivenhet og trofasthet gjøre tilliten til de tyske våpens seier ennå sterkere.

Velsignet være Tykslands kamp for rettferdighet og nasjonenes frihet.

Fra det japanske statsbesøk i Berlin

Matsuoka i samtale med rikspressesjef dr. Dietrich

Den japanske utenriksminister blandt pressens menn: Matsuokas mottagelse for de tyske redaktører og korrespondentene for de stater som står tilsluttet tremaktspakten

På vei til den første mottagelse

hos der Führer i det nye rikskanselli. Matsuoka blir ført til der Führers arbeidsværelse av statsminister Meissner. Til venstre gruppefører Schaub

I Utenlandspresseklubben:

Riksutenriksminister von Ribbentrop og Japans utenriksminister underholder sig med tyske og utenlandske journalister

Middag i der Führers bolig

Riksmarsjal Göring hilser på den japanske gjest. Til høire der Führer. Mellem Göring og Matsuoka står sendemann Schmidt

Der Führer i samtale

med den japanske utenriksminister. I midten sendemann Schmidt

Matsuoka i garnisonskirken i Potsdam,

ved den største prøissiske konges, Fredrik den stores grav. I bakgrunnen den japanske ambassadør i Berlin, generalløitnant Oshima

Efter middagen

i der Führers bolig. Der Führer i samtale med generalfeltmarsjal von Brauchitsch. Til høire generalfeltmarsjal Keitel, mellem ham og der Führer generalfeltmarsjal von Bock

„Signal" offentliggjør idag en beretning av den franske løitnant Eugène Ganssen. Før krigen var han beskjeftiget med å gi studentene ved universitetet i Lille forhåndsutdannelse på det militære område. Han skildrer her på en gripende måte den fortvilede retrett fra Dunkerque, som englenderne kalte en heltedåd.

Løitnant Eugène Ganssen:

På de fortaptes hav

„Vi driver imidlertid bort med flåten vår ut på de fortaptes hav. Jeg vet ikke lenger nøiaktig hva som senere hendte. Jeg må vel ha sovet lenge . . ."

Den 1. juni i det skrekkelige år 1940 var jeg i Dunkerque som ordonnansoffiser ved mitt artilleriregiments stab. Jeg er helt sikker på at stedet het Dunkerque; vi lå i utkanten av byen og fyrte løs alt hva kanonene kunde klare. Jeg ønsket bare jeg kunde ha malt et bilde av denne natten, hvor vi lå og skjøt akkurat til midnatt, det vilde fremstille flammer på jorden, flammer på himlen, flammer overalt. Og så den forferdelige larm denne natten: detonasjonen av granatene, som tyskerne kastet over byen og havnen i Dunkerque, og drønnet fra våre kanoner blev overdøvet av hvin og hyl fra flymotorene og av de tyske stukas, som også hadde satt sig byen og havnen som mål. Man pleier å snakke om „helvetet i Dunkerque", men det blir jo helt meningsløst, når man ikke har noe begrep om hvorledes et slikt helvete ser ut; men vi, som var der, vi vet, at det ikke kan gis noe skrekkeligere enn havnen og byen Dunkerque denne natt.

Løitnant Eugène Ganssen, som har skrevet denne beretning i tysk fangenskap

Men alle de, der leser denne beretning og som selv ikke har vært soldater, kan simpelthen ikke forestille sig den redsel som overkom mig just ved midtnattstid hin forferdelige natt. Jeg lå der i sølen med et par tykke fjeler over mig til beskyttelse mot granatsplinter. Mine telefonister lå ved siden av mig med telefonapparatene, det var tre artillerister, kjekke karer, og foran oss befant regimentets batterier sig.

Skutt sønder og sammen

Vi hører dem skyte og kan midt i flammehavet skjelne deres avskytning. Med bevende hjerte ser vi at den ene kanon efter den annen, snart her, snart der, ophører med å fyre. Skutt sønder og sammen av tyskerne. Og så i nærheten et steds i denne brennende natt er det et lite kapell, et lite gudshus i forstaden, og med én gang slår dette kapells ur midnattstimen. Jeg vet ikke riktig, hvorledes det gikk til, men klangen fra denne lille kirkeklokke, der likesom klynket til mig gjennem all larmen, grep mig om hjertet, med spøkelseshender. Og neppe var det siste slag forstummet, før skytningen omkring oss helt ophørte, det fjerde batteri skjøt ikke lenger, så sluttet det første, derpå det femte. Nå strøk de forbi oss, offiserer, underoffiserer og soldater. I lysglimtet fra detonasjonene kan jeg skimte ansiktene på disse kamerater, øinene står ut av øienhulene på dem, tungen henger dem ut av halsen. De har ingen våpen lenger, de holder armene utstrakt forover. Således raver de avsted i en skrekkelig flukt.

Da griper det mig også, jeg vil ikke la mig ta tilfange her fremme til ingen nytte, og så tar jeg mine tre artillerister med mig; vi holder hinannen i hendene, så vi ikke kommer vekk fra hverandre. Vi tar med oss våpnene våre. Som offiser overtar jeg selvfølgelig ledelsen og så drar vi avsted inn i ilden i retning av byen og havnen Dunkerque.

Den som ikke har oplevd denne natt, kan umulig ha noen forestilling om, hvorledes det var: byen brente og havnen brente og midt i mellem befant den engelske armé sig. Biler var kjørt langt ut i sjøen og op på dem var der lagt planker; skib var i ferd med å forlate havnen og på stranden sloss man om den siste plass på den siste båt. Og alt dette lå i lyset av lynglimtene fra granatene, som hylende slo ned på stranden og hvirvlet menneskelegemer om hverandre.

Et spøkelsesaktig optog nærmer sig

Ved hjelp av disse lynglimtene får jeg øie på en enslig engelsk destroyer, som ennå ligger ved kaien. Jeg vil forsøke å komme ombord i denne båten med mine folk. Men det er helt umulig, for nå kommer de folkene som denne destroyer skal ta ombord: det er et spøkelsesaktig tog. Engelske marinesoldater, stålhjelmen på hodet, geværet med bajonett på i hånden, slik kommer de i springmarsj, idet de støter og stikker til høire og til venstre for å komme frem. Midt i blant dem løper der en høi engelsk admiral, som de skal hjelpe ombord i dette skib.

Jeg roper til mine folk: "Vekk herfra!" og vi løper så vestover, bortover forbi havneanleggene. Vi er fire mann, mine tre artillerister og jeg. Og plutselig får vi se en fiskesnekke med fire årer og et seil liggende ved moloen. Den er trukket et stykke op på land. Vi skyver den ut på vannet. Gud skje lov, den flyter. Vi kaster vår oppakning ned i båten og springer så selv efter. Vi setter seilet op og begynner å ro. Jeg tar frem mitt armékompass og styrer mot sydvest. Plutselig får jeg et latteranfall, en nesten hysterisk latter, for det faller mig inn, at vi fire landkrabber aldri noen gang har styrt en båt før. Så kommer jeg til å huske på, at jeg i 14-årsalderen en gang var ute en søndag eftermiddag og rodde med min kusine på en liten elv. Vi rodde under vidjene, hun var kledd i en hvit kjole med en florentinsk hatt og hadde lange hansker, som rakk henne over albuene. Og hun sa til mig, at hun godt kunde tenke sig å bli glad i mig, når jeg var blitt noe eldre.

Dunkerque i tilintetgjørelsens flammer

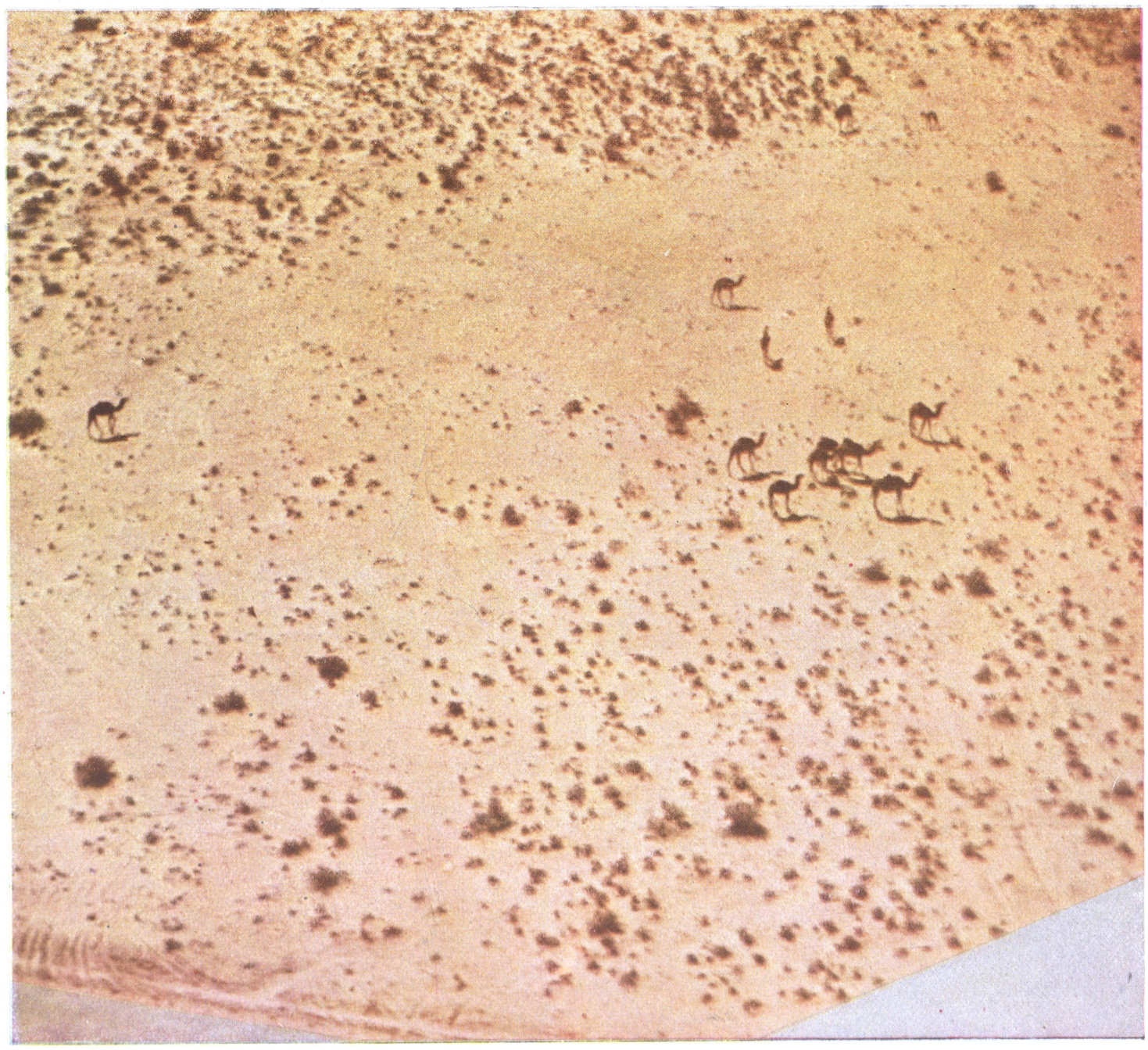
Men nå var jeg beskjeftiget med å slå noen pinner i hullet på den toften, hvor masten sto, ti denne beveget sig.

Fortsettes side 20

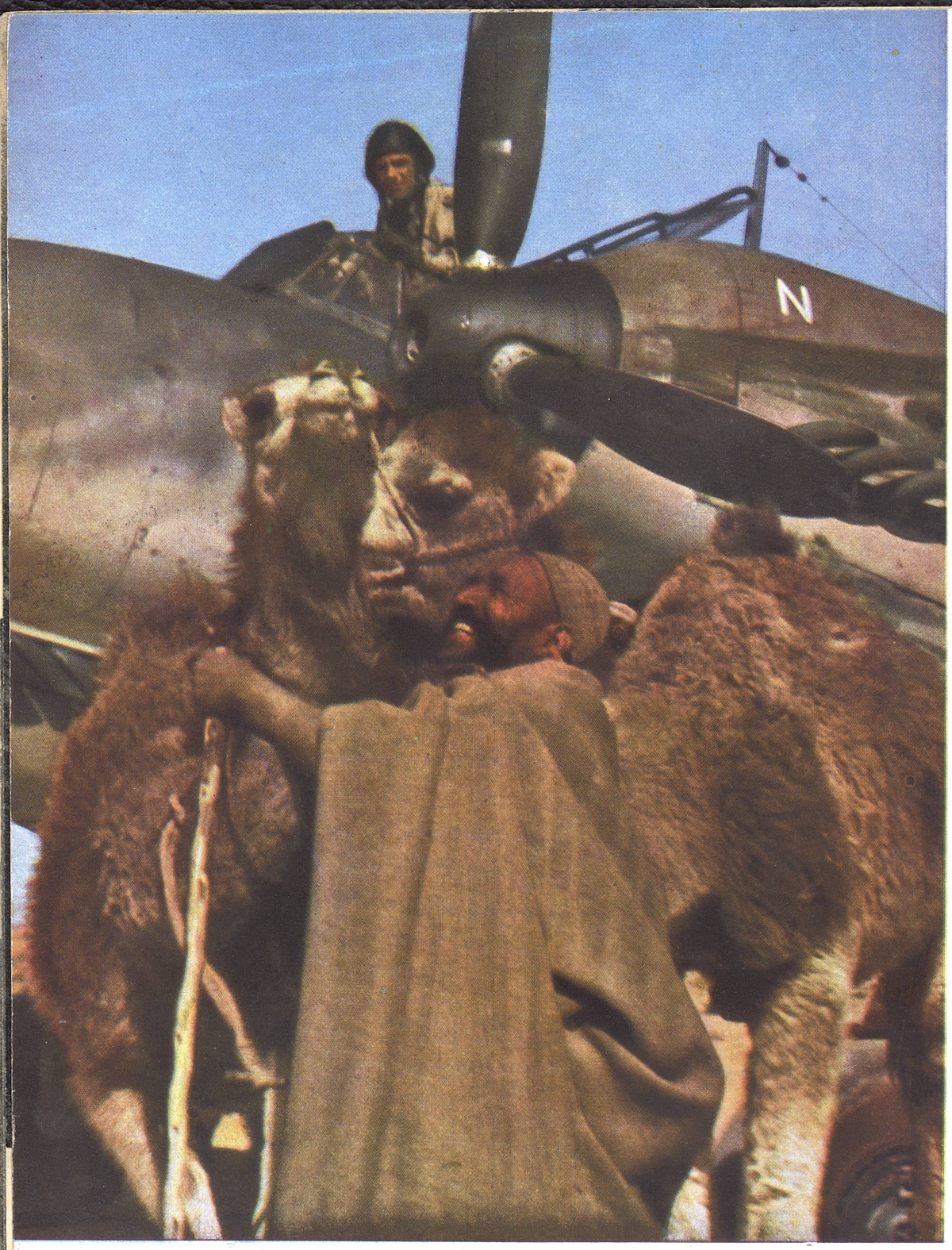

Ørkensanden fyker op
Et tysk kampfly går til mellemlanding på en italiensk frontflyplass i Afrika

Mellem sand og palmer...

Et bilde som er brakt med fra fiendetoktet
Kamelene tilhører en engelsk karavane, hvis bevegelser de tyske fly skulde utspeide

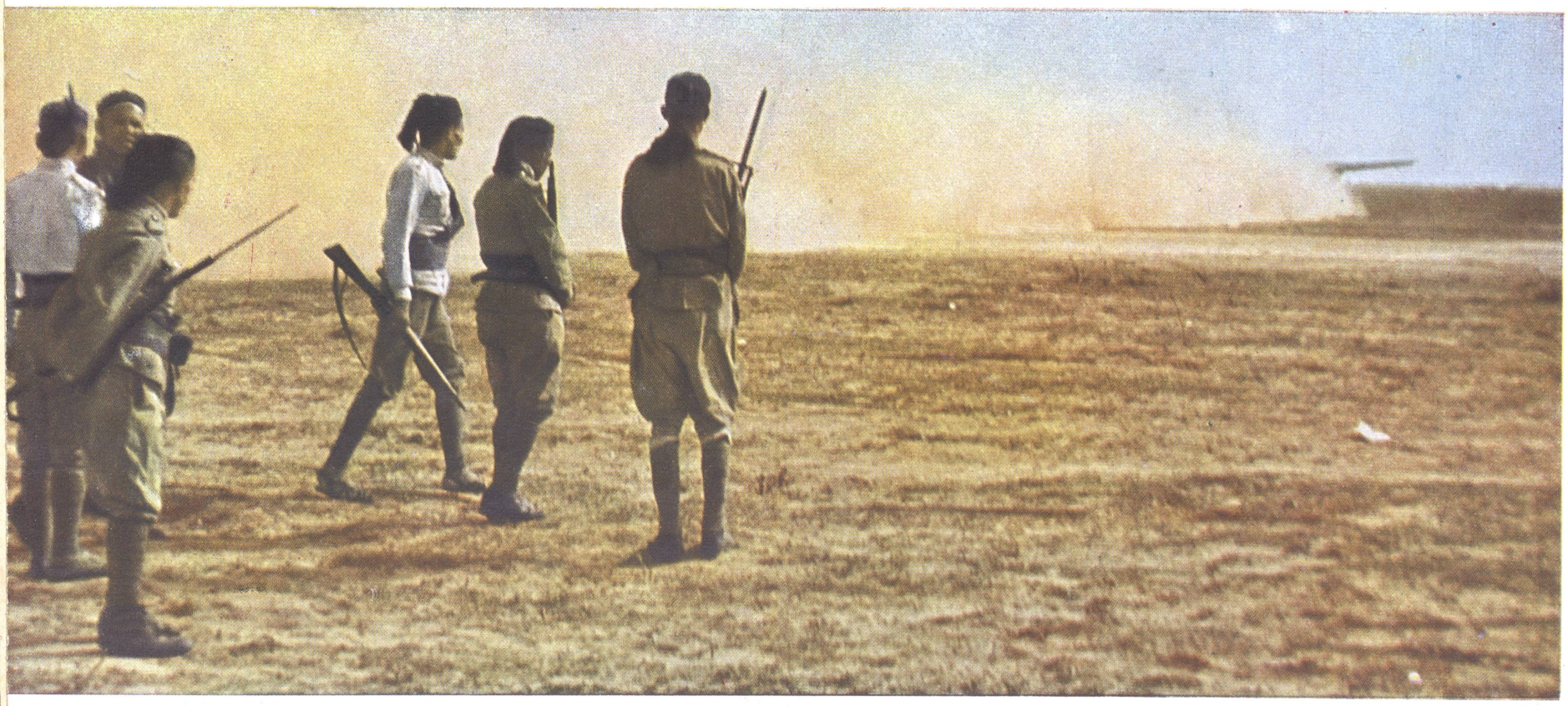
Pass op! Fotografering

Naturligvis vil kameldriveren gjerne fotograferes sammen med sine to kjeledegger foran „stålgjesten". Men kamelene vil ikke

Talende hender

formidler et innkjøp under palmer på flyplassen

Snart går det videre

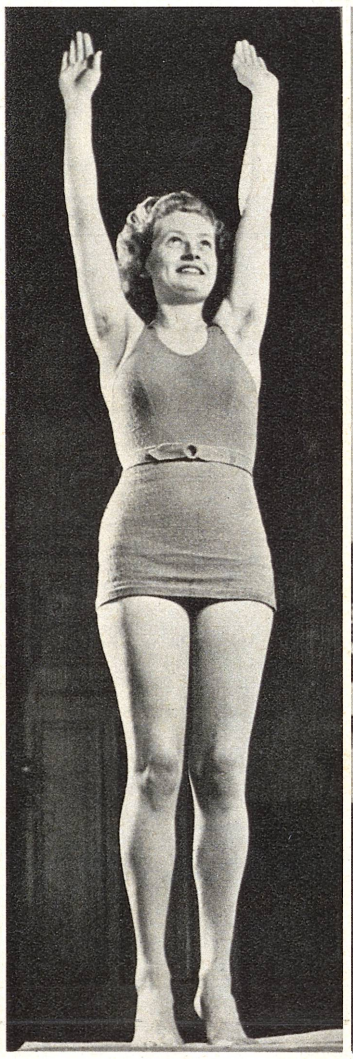
Bak en mektig støvsky forsvinner det tyske kampfly. Italienske askaris følger spent starten

Foto: PK. Schulze

Assistent
Postbud
Sekretær
Butikkdame
Opvartningsdame
Plassanviserske
Jernbanefunksjonær
Fabrikkarbeiderske

1

2

3

4

5

6

7

8

I hvilke yrker hjelper disse kvinner med til å seire ?

„Signal" viser åtte kvinner i deres fritid. Kan De gjette til hvilken av de ovennevnte arbeidsgrener de forskjellige kvinner hører ? Løsningen finner De på de to følgende sider

„Dette er deres yrker“:

Her er tennisspillersken *(bilde 4)* **på sin arbeidsplass!**

Frøken K. er sekretær i et stort forsikringsselskap, og hun sitter hver dag sine åtte timer foran skrivemaskinen. Hennes månedslønn er 280 Mark. Hun leser temmelig meget, går ofte i teateret. Arbeidet sitt liker hun. Men nu i krigstid svever tankene mange ganger et øieblikk vekk — hennes forlovede har vært ved infanteriet helt siden krigens begynnelse. Hun gleder sig til å gifte sig, få barn... Nåja, ventetiden må helst fylles helt med konsentrert arbeid, det har hun for lenge siden opdaget. Og fritiden — fra klokken 4 om eftermiddagen, blir benyttet til sport, tennis og svømming

„Programm? Tyve pfennig, takk!“

En plassanviserske i en Berliner-varieté ! Den lille fru A. går ofte og svømmer (bilde 2), men hele den øvrige tiden hjemme er hun optatt med sitt lille barn. Hennes mann er i felten. Med militærunderstøttelsen, som dekker helt husleien, og med fortjenesten klarer hun sig bra. Fru A. har fem timers daglig arbeid, men om søndagene må hun arbeide elleve timer for tilskuerne i varietéen. Alltid må hun smile — „men det faller mig slett ikke vanskelig!“ forklarer hun smilende

En ekte bayersk opvarterske!

Fornøid og opmerksom sørger hun daglig ni timer for gjestenes vé og vel. Når hun har hatt søndagsarbeid, har hun en hel ukedag fri — og hva gjør hun da ? Sannsynligvis hviler hun ut ? Da kjenner man ikke frøken Kathi ! Først blir det da gjort grundig rent i den lille leiligheten, sågar vinduene blir pusset. (Bilde 5.) Frøken Kathi W. tjener optil 300 Mark om måneden, stammer fra Passau og har nu alt vært 6 år i Berlin

Kvinnen med „befalingsstaven“

Hvert øieblikk farer det tog inn, står litt, suser så avgårde igjen. Frøken Ch. har funnet sig til rette i rollen som jernbanefunksjonær. Likesom hun, står på nesten alle by-stasjoner kvinner som er i uavlatelig aktivitet. Uniformen klær dem godt, og den lille luen bærer de allesammen likeså tjenestlig flott, som vår frøken Ch. her. Hun har daglig åtte og en halv times arbeidstid. Når hun handler i fritiden (bilde 6), ser hun som den praktiske berlinerinne hun er, inn i flest mulig utstillingsvinduer. Hennes venn er i felten.

En butikkdame i et silkehus

Hennes arbeidstid er fra klokken 9—6, med en times middagspause. Frøken G. liker sig godt hjemme, (bilde 3) men om sommeren er hun hver eneste søndag ute ved innsjøene. Padling er hennes store lidenskap! Det er en sport, som tusener av berlinerinner er henfallen til. Frøken G. har også en venn. Han er soldat, og at han er flyver, fyller henne med en stolthet som alltid igjen bryter frem

Et ily får ny maling

Frøken Helene T. er arbeiderske i Heinkel-ilyfabrikken. Hennes mann arbeider også der. De bor i en Heinkel-haveby og blir hver dag hentet og kjørt hjem igjen med en Heinkel-omnibuss. Hennes lille gutt blir anbrakt i en Heinkel-barnehave om dagen — kort og godt: livet bærer merket „Heinkel". Det er en god beskyttelse, og hennes gutt som stormer rundt i Heinkel-eneboligen (bilde 1) blir sikkert også en gang en dyktig Heinkel-konstruktør!

Fru Ruth W., assistent hos en læge.

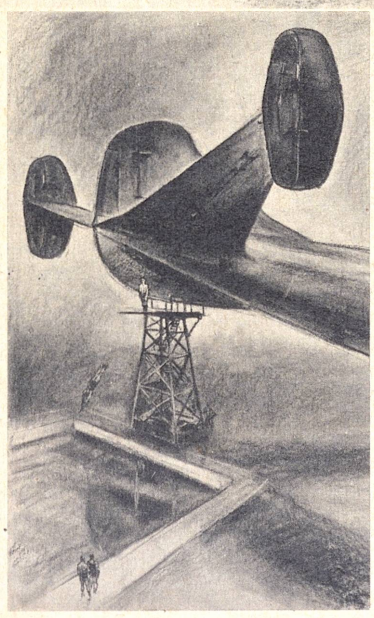
Hun giftet sig for seks år siden, og siden da hjelper hun sin mann i hans kontortid. Hun har også overtatt bokførslen. Hun liker å tegne, men det blir liten tid til overs for det. Hennes store lengsel er å kunne reise, og det går sikkert i opfyllelse når krigen er forbi. Og så alvorlig som hun er når hun arbeider, — hvor gjerne hun ler, det merker man først når man ser henne ved hennes kjæreste sport, svømmingen. (Bilde 7)

Et postbud!

Posten funksjonerer — tross krigen — nøie, og så kan også fru G. sin tjenesteplan utenat. Vil De høre den? Her er den: 2 ganger om uken 2 utbringelser fra hus til hus fra klokken 6—12½, 2 ganger om uken 3 utbringelser, den tredje fra klokken 16.45 til 18.45. Dessuten 2 ganger om uken denne tredje utbringelse, og hver tredje søndag tjeneste fra klokken 6—11. Hun har vernet sig til å gå trappene, men i mange hus har hun også nøkkel til heisenen virkelig velgjerning!

Så stort er det 100-tonns langdistanse-bombefly, som en USA.-ingeniør

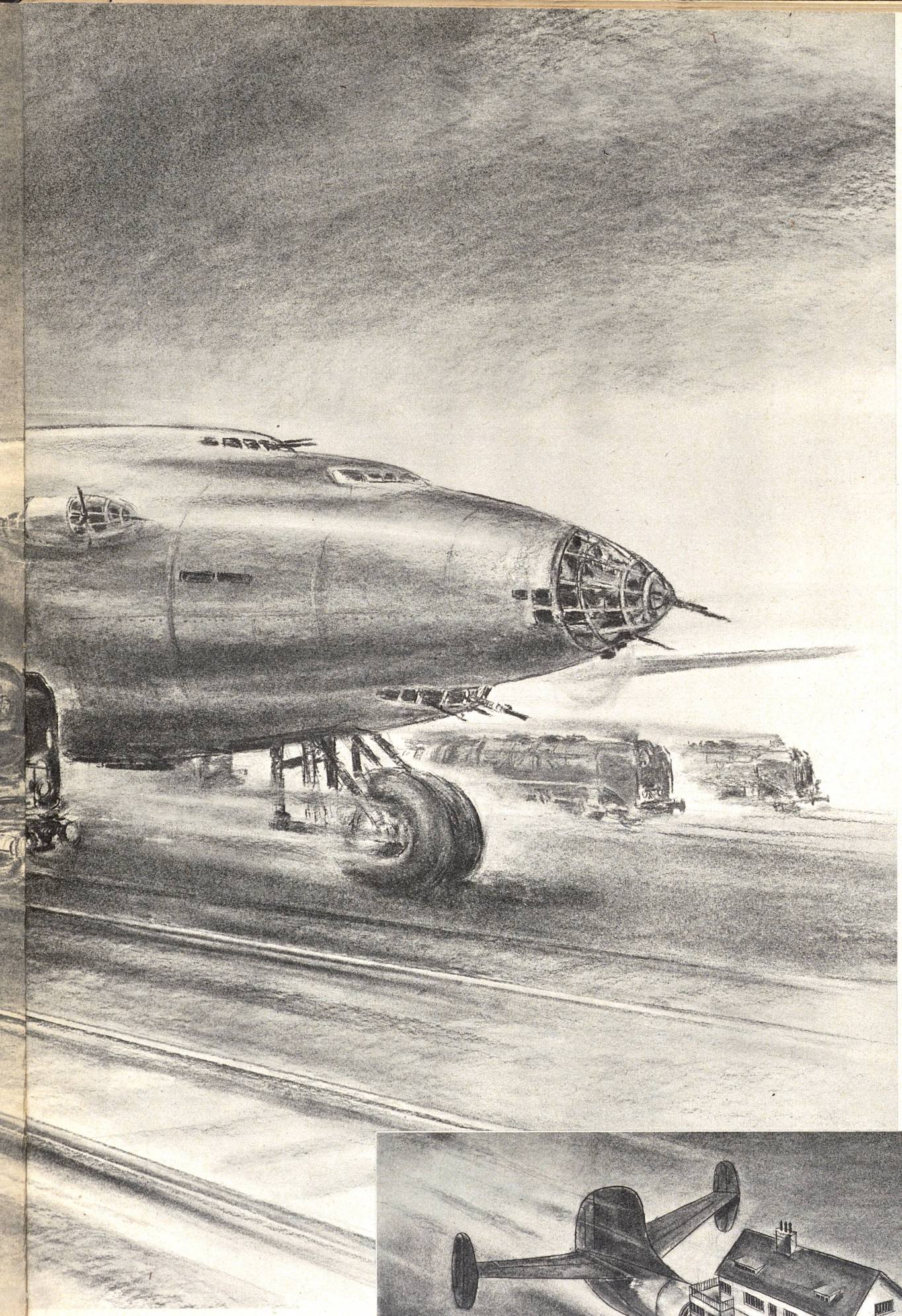
Efter teknisk originalmaterial fra De forente stater har „Signal"s tegner laget dette bilde av det uhyre som skal sette skrekk i Europa. Sammenlignet med hurtigtogslokomotivene, som kjører under dets vinger, virker flyets dimensjoner fantastiske, — men de er det i virkeligheten ikke. Dimensjonene tilsvarer de faktiske mål: Et hurtigtogslokomotiv er litt over 4 meter høit, 3 meter bredt og over 24 meter langt. Men det 100-tonns-bombefly spenner sine vinger over en bredde av 75 meter, skroget er 55 meter langt og foran ved vingene er høiden ca. 6 meter. Vingene ligger inntil 8 meter over bakken og således kan faktisk lokomotiver med letthet kjøre under dem. Med en hastighet av 480 kilometer i timen trekker 12,000 hestekrefter kjempefuglen gjennem luften i en høide av 7500 meter. Denne kraft kommer fra 6 motorer, som hver især driver en luftpropell på over 5 meters diameter. Denne drivkraft tilsvarer omtrent den samme som 5 hurtigtogslokomotiver kan prestere. På bakken hviler 100-tonnslasten på et tre-hjuls understell. Hjulet under skrogets bakerste del kan klappes inn, det tilsvarer hekkhjulet på andre flytyper. De to landingshjul, som er anbrakt under vingene og som likeledes kan trekkes inn, har en diameter av 3 meter, og intet kan vel bedre anskueliggjøre maskinens dimensjoner enn nettop dette mål, for et hurtigtogslokomotivs fulle høide er bare litt mindre enn 4 meter! Skissen til høire demonstrerer bombeflyets eksepsjonelt store rummelighet. Den tilsvarer et beboelseshus med 15 store værelser. Skroget er opdelt i to, tildels i tre etasjer; man kan gå ut på vingene og således til enhver tid kontrollere motorene. Styreanordningen i skrogets bakerste del har en spennvidde av 19 meter og dens nederste kant befinner sig hele 5 meter over bakken når maskinen står på jorden, — en høide som fremgår av skissen til venstre. En besetning på 16 mann skal kunne fly maskinen 9600 kilometer uten mellemlanding med ikke mindre enn 20 tonn bom-

Spiller størrelsen noen rolle?

Litt om det 100-tonns bombefly,

som USA. vil bygge

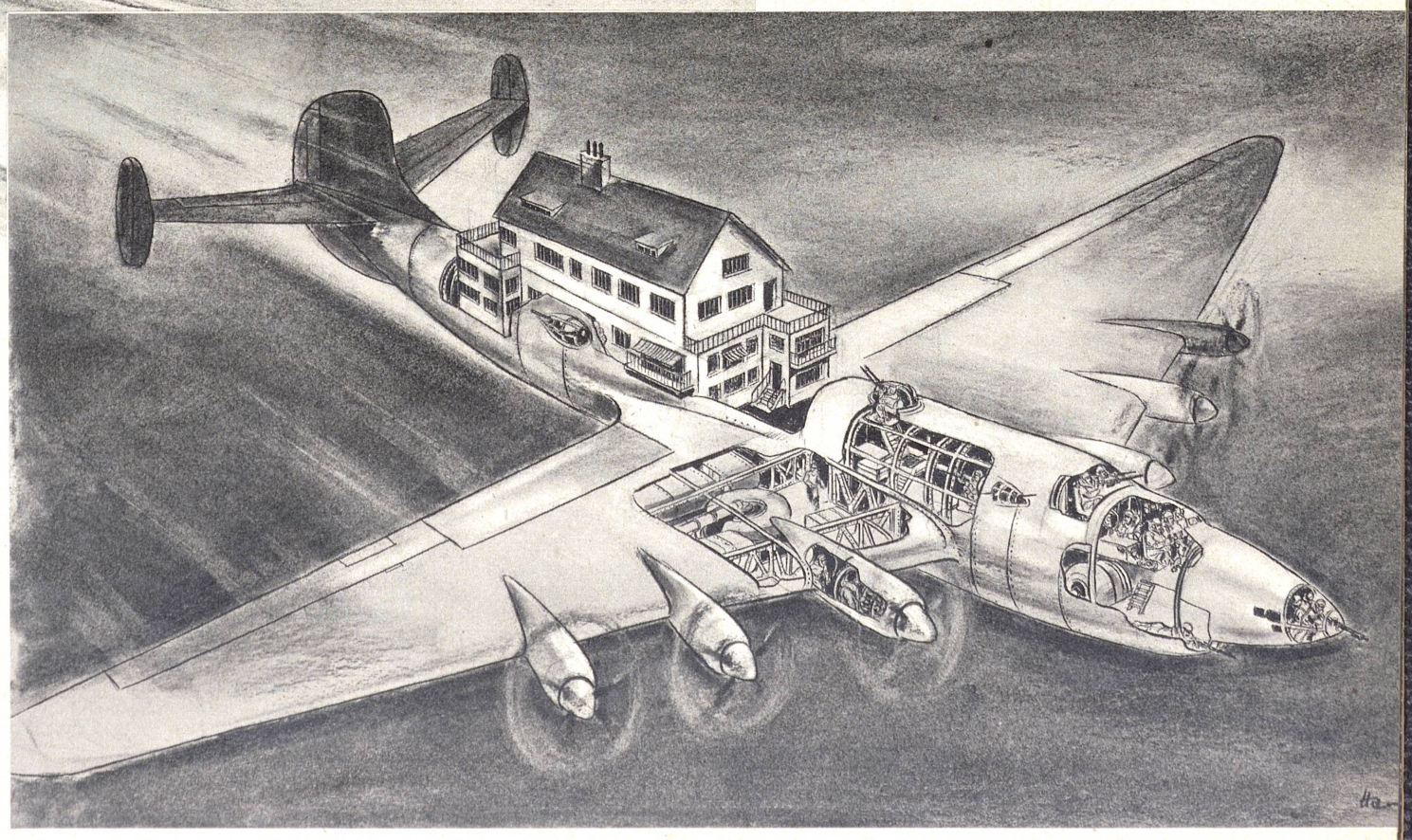
Det er ganske merkelige ting som foregår på den annen side av Atlanteren. USA.-regjeringen, som har emansipert sig fra folkeviljen, lar pressens enorme papirflater gjenspeile et uhyre panorama av den truende tyske invasjon. Gemytter, som besitter mer lettroenhet enn dømmekraft, er blitt opskaket og understøtter nå en angstpsykose, som forestiller sig det forjettede land oversvømmet av mennene fra den „femte kolonne", og himlen formørket av tyske bombefly. USA.-folket tilhyller forferdet sitt ansikt og kan naturligvis da ikke se hva som virkelig foregår. Det foregår nemlig intet annet enn at De forente stater ruster til et angrep, som ikke på noen måte er blitt provosert. Således planlegger de byggingen av langdistanse-bombefly, som skal forsynes med alle de egenskaper, som tyske fly måtte være utrustet med, hvis de vilde true Amerika. Det er i flere henseender lærerikt å befatte sig med disse flyvende festninger, de såkalte langdistanse-bombefly. „Signal" forteller her sine lesere om dem.

har gjort utkast til

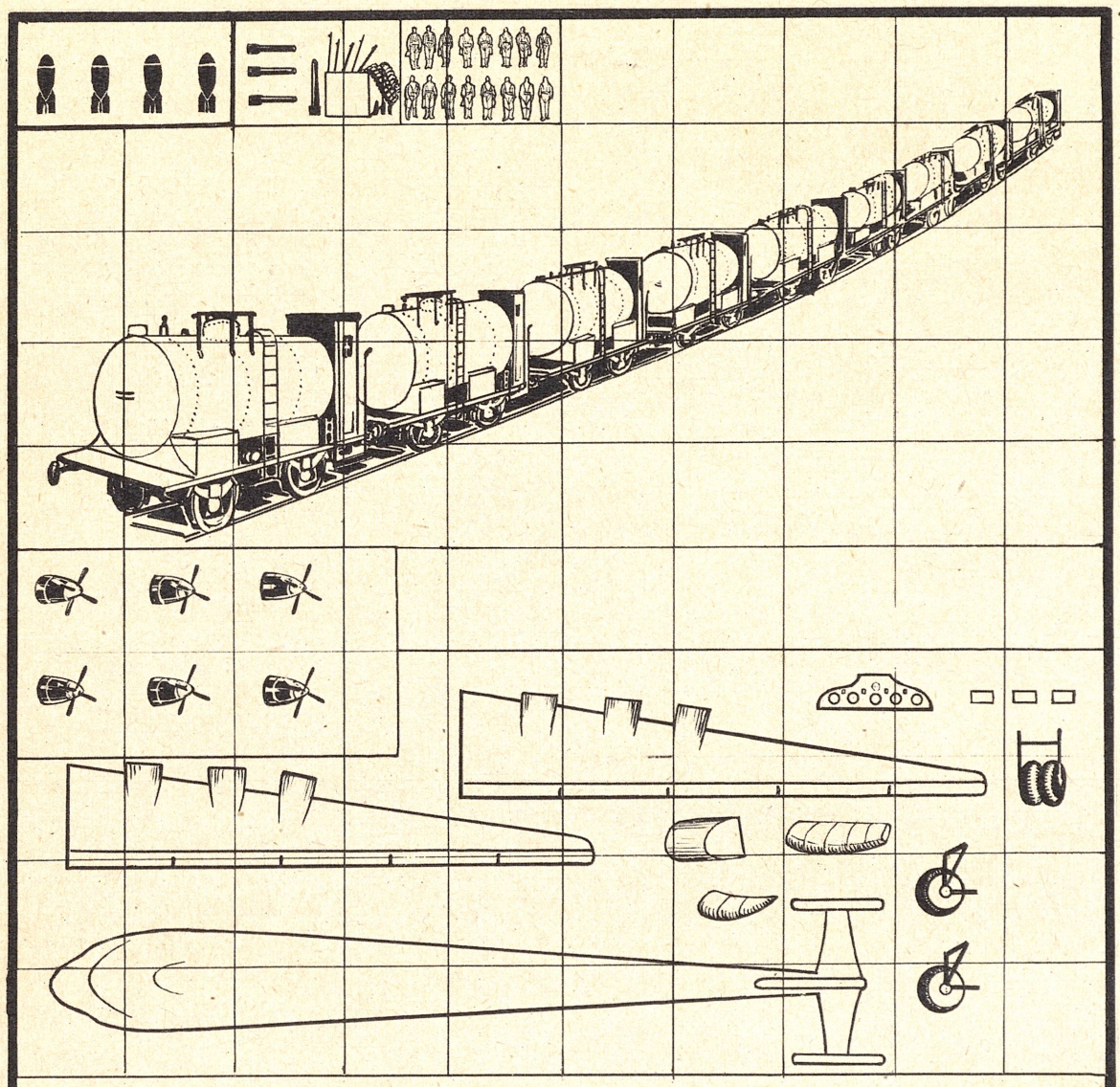
ber ombord. Slik ser altså det påtenkte USA.-100-tonns langdistanse-bombefly ut. Det blev konstruert på grunnlag av de erfaringer som man mener å ha gjort med et 70-tonns fly, som angivelig allerede er i bruk. I dens eget hjemland gjør denne koloss utvilsomt veldig inntrykk og skal naturligvis i likeså høi grad skremme Europa. Spørsmålet er om den i virkeligheten gjør det?

NEI! →

Fordi:

Å kunne fly 9600 kilometer uten landing er aldeles ikke nok når det gjelder å måtte fly fra USA til Europa og tilbake igjen. Et fly som med noenlunde utsikt til hell vil gi sig i kast med dette vågestykke, må minst kunne tilbakelegge 12,000 kilometer. Det fremgår imidlertid av de amerikanske opgaver at for å fly 9600 kilometer må 100-tonns-bombeflyet føre med sig 35—40 tonn brennstoff og olje. Skal det tilbakelegge 12,000—13,000 kilometer så må den nødvendige brennstoff- og oljelast økes til over 50 tonn. I dette tilfelle fordeler 100-tonns-flyvekten bestående av tomvekten, brennstoff, utrustning, bevæpning, ammunisjon og besetning sig slik som følgende tabell viser:

En □ = en tonn

Har de sett på tabellen? Hva sier den?

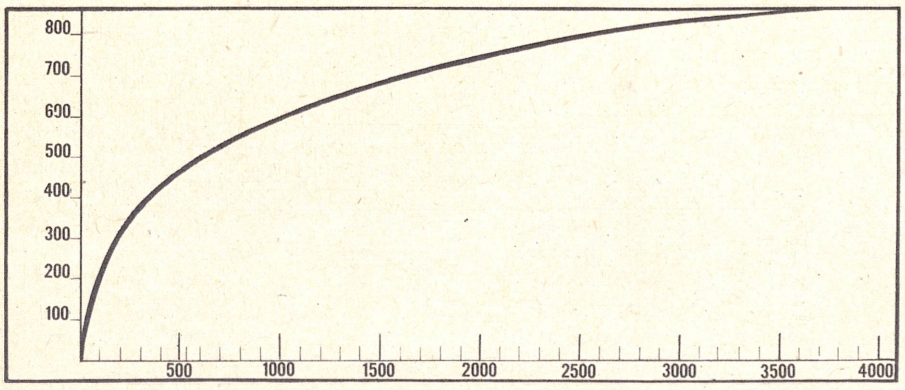
Et 100-tonns langdistanse-bombefly, som skal fly uavbrutt 12,000—13,000 kilometer, altså fra USA. til Europas sentrum og tilbake, forbruker 98 tonn bare for selve frem- og tilbakeflyvningen! Disse 98 tonn er utregnet på grunnlag av de tall som USA.-ingeniørene selv har opgitt for distansen (9600 kilometer), drivkraften (12,000 HK), og lasten (20 tonn), når man i stedet for en antatt distanse på 9600 kilometer regnet med den virkelig nødvendige distanse på 12,000 til 13,000 kilometer. Da kommer man nemlig til det resultat, at flyet forbruker et olje- og brennstofforråd på 51,4 tonn. Dette kvantum er temmelig lavt beregnet og fra et sakkyndig standpunkt bare forsvarlig under hensyntagen til luftfartteknikkens siste erfaringer og beregninger og med henblikk på at der først om to-tre år kan gjøres praktisk bruk av dem. Hvis man altså ved beregningen for et 100-tonns bombefly går ut fra et brennstoff-forbruk av 51,4 tonn, så blir det 48,6 tonn til overs for maskinens tomvekt, for en (av USA. angitt) besetning på 16 mann og for bevæpning og last. Hvorledes fordeles nå denne resttonnasje? Fagmannen regner efter og kommer til følgende resultat: Det vil kanskje være mulig om 2—3 år å bygge et 100-tonns-fly, hvis tomvekt (skrog, vinger, styrestell og hjulanordning, utrustning, motorer og propeller) utgjør 43 tonn. For tiden er det ikke mulig. Bygningsmaterialene er ennå ikke så utviklet, at de, ved den påkjenning som kreves ved en flyvekt på 100 tonn, kan holdes så lette. For en besetning på 16 mann, hver især beregnet med surstoffapparat og fallskjerm til 100 kilo, kommer en ytterligere last på 1,6 tonn. Og selv om fagmannen er særlig imøtekommende og bare beregner 2 tonn for den flyvende festnings bevæpning og ammunisjon, så ser regnestykket slik ut:

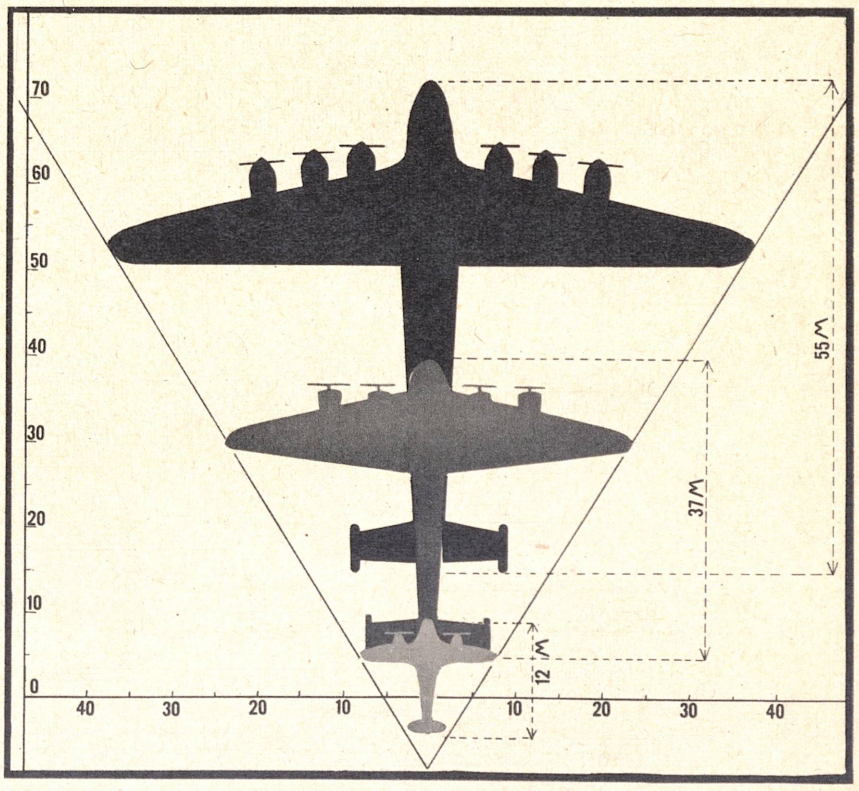
43 tonn tomvekt + 51,4 tonn brennstoff + 1,6 tonn for besetning + 2 tonn bevæpning = 98 tonn

2 tonn blir til overs for last eller — for fire bomber på 500 kilo hver!

Bæreevnens lov

Med regnestykket ovenfor skal det aldeles ikke felles en dom over USA.-ingeniørenes arbeid: 2 tonns last betyr i ethvert fall 20 passasjerer og hvis man i fredstid regner med den opgitte distanse på 9600 kilometer, så er en befordring av 100 passasjerer med all komfort absolutt gjennemførlig. Men til krigsbruk er den påtenkte maskin ikke hensiktsmessig og kan heller ikke være det, for den underligger „bæreevnens lov": Jo større den forlangte bæreevne skal være, desto større må flyet være. Denne klare regel betyr i praksis at et fly med 5 tonns bæreevne må ha et vingespenn på ca. 16,50 meter, et fly med 30 tonns bæreevne, et vingespenn på omkring 50 meter og et fly med 57 tonns bæreevne, et vingespenn på ca. 75 meter (se tabellen til høire). Det sistnevnte eksempel er 100-tonns-bombeflyet; det betyr altså den høieste grense for hva man kan bygge i de neste 2—3 år. En ytterligere utvidelse av dimensjonene ligger fremdeles i det fjerne. — 100-tonns-bombeflyet har en hastighet av 480 kilometer i timen i 7500 meters høide. Også hastigheten er begrenset og kan for den påtenkte type ikke forandres uten ømfintlige følger for dens andre egenskaper, som for eksempel distansen. For . . .

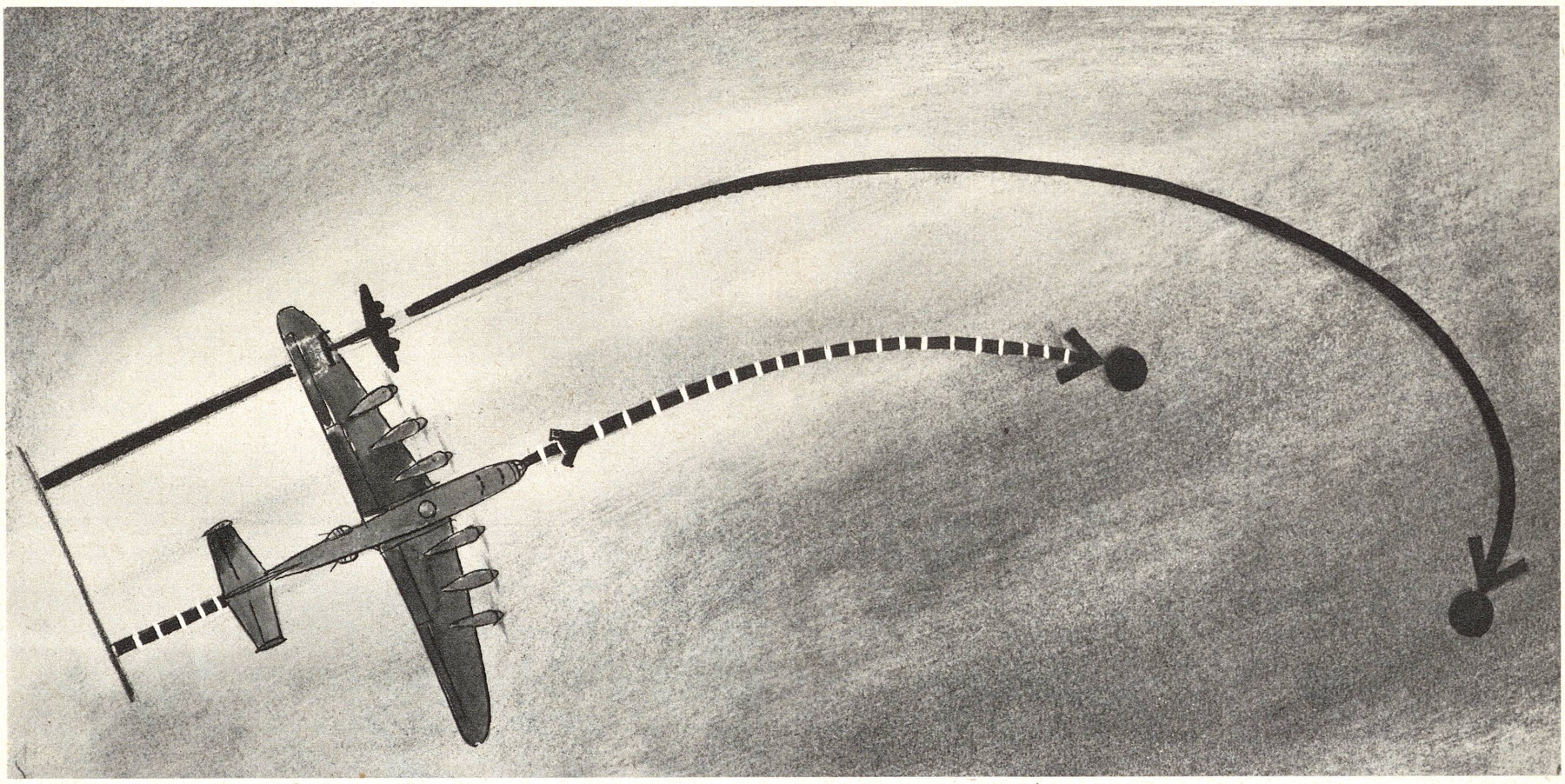

. . . hastighetens lov

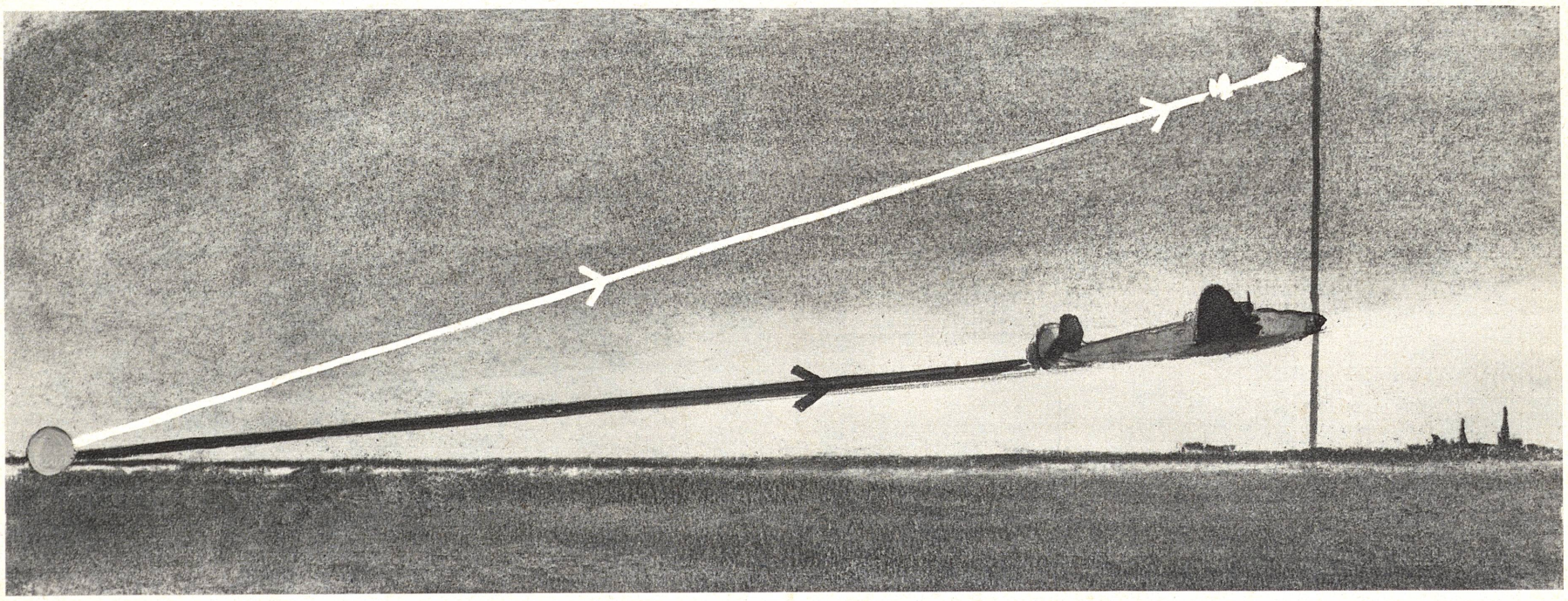
krever for eksempel åtte ganger så stor motordrivkraft når hastigheten skal fordobles (se tabellen til venstre). Skulde det 100-tonns bombefly være bare 150 kilometer hurtigere, så må motorkraften økes fra 12,000 til rundt 27,000 HK., — mens distansen må forminskes med nesten halvparten. Det er forøvrig teknisk helt umulig å forsyne denne type med en slik motorkraft. Et kjempebombefly med 480 kilometers hastighet . . .

det betyr altså praktisk:

1. Underlegen hastighet

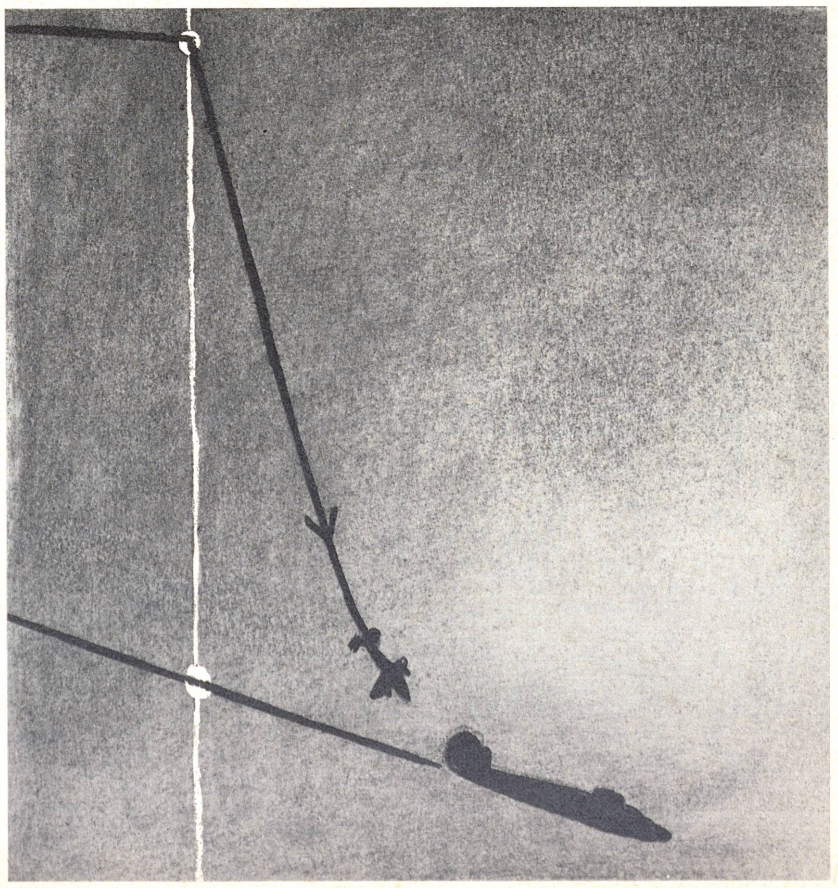
Tegningen viser den virkelige størrelse av 100-tonns-bombeflyet i forhold til et jagerfly av ødeleggelsestypen. Linjene viser de av begge fly i løpet av samme tidsrum tilbakelagte strekninger. Samtidig fremgår det tydelig av bildet hvilken enorm målskive USA.-bombeflyet byr på i forhold til det moderne ødeleggelsesfly. La bombeflyets bevæpning være så sterk den vil — når det om to-tre år er ferdig, så vil ganske sikkert også det tilsvarende bevæpnete jagerfly være konstruert

2. Underlegen stigeevne

På samme tid som et moderne jagerfly kan stige til en høide av ca. 300 meter, kan 100-tonns-bombeflyet bare heve sig op til en høide av ca. 100 meter. Dets stigeevne er altså omkring to tredjeparter mindre enn motstanderens

For bedømmelsen av et 100-tonns bombeflys militære brukbarhet er vel intet problem så viktig som det taktiske. Allerede ved den nødvendige økning av distansen fra 9600 kilometer til 12,000—13,000 kilometer blev der foruten til flyvetekniske momenter også tatt hensyn til de taktiske. I krig må et fly være i stand til uten fare for sin ytterste aksjonsradius å vike unna for luftvernilden både opad og til siden og i kamp å kunne fly noen hundre kilometer ekstra med maksimalhastighet. Det taktiske spørsmål blir imidlertid særlig viktig når der til den alminnelige trusel som dette kjempefly gir uttrykk for, også kommer den spesielle, at det jo kan mellemlande i England! Ja selv i dette tilfelle er imidlertid den taktiske underlegenhet tilstede i fullt monn. Bombeflyet blir ved omgruppering av lasten hverken bedre skikket til å stige eller til å styrte, det blir heller ikke hurtigere eller mindre. Det blir i alle tilfelle et godt bytte for jagerfly og luftvernskanonene. Hertil kommer at idéen om mellemlanding i England for de kommende to-tre år er like så illusorisk som den praktiske anvendelse av dette bombefly i det hele tatt, og i løpet av disse to-tre år vil det sikkert komme til å skje forskjellige ting.

3. Underlegen styrteevne

Når det 100-tonns bombefly skal utføre den taktisk viktige styrtflyvning da viser det sig først hvor undlegent det er. Jagerflyet kan styrte loddrett ned. De klarer nemlig den uhyre belastning som opstår når flyet bakefter går over i horisontal stilling Bombeflyets konstruksjon tillater derimot bare glideflukt

Vårt fagområde er
UNIFORMER.

I våre bedrifter er flere tusen fingernemme hender og dyktige hoder i ivrig aktivitet for å produsere de beste og hensiktsmessige uniformer for alle våpenarter i den seierrike tyske forsvarsmakt. På de mest moderne maskiner og med de mest rasjonelle metoder opnåes her den høieste yteevne. Alle disse tekniske fremskritt kommer efter krigen den samlete tyske bekledningsindustri og dermed også Tysklands avtagere rundt omkring i verden til gode.

FACHUNTERGRUPPE UNIFORM-INDUSTRIE
DER WIRTSCHAFTSGRUPPE BEKLEIDUNGSINDUSTRIE
BERLIN W 62

En kjempefrosk med månedsgasje

En varieté i Berlin har engasjeret en frosk. Den hopper op av en brønn og frem til rampen, hvorfra den glaner ut mot publikum. Derpå vender den sig med et foraktelig „kvakkvakk". Ved brønnen

sitter en ung pike og drømmer. Men kjempefrosken er — en mann som, så utrolig ekte, hopper og springer som en frosk, at han med rette bærer ærestitlen „froskekongen". For å fortelle om denne froske-teaterballade på en original måte har vår fotograf klebet sammen fem bilder. Fotomontasjen viser „froskekongens" eventyrdans fra brønnen til scenerampen

Hensoldt

HENSOLDT WETZLAR

DIALYT

Prisme - kikkerter
til Reiser Sport Jakt.

M. HENSOLDT & SOEHNE
Opt. Werke A-G, Wetzlar

Fortsatt fra side 8

På de fortaptes hav

Jeg takket Gud, for med den stilling som seilet tilfeldigvis hadde fått drev vinden oss mot sydvest og i den retning lå jo den britiske øi. Vi hadde hverken drikkevann eller mat ombord, men hva gjorde det? Bare en eneste gang ser jeg tilbake mot byen og havnen Dunkerque. Det begynner alt å demre og i den bleke morgen slår ødeleggelsens flammer op av den hvite røk.

Slik går en time, to timer. Kysten ligger langt bak oss, det er bare så vidt vi kan skjelne den. Nå blir vinden sterkere, den forandrer retning, seilet vårt blafrer og slår, båten dreier sig og bølgene slår inn i den. Vi øser ut vannet med våre kokekar, men efter en halv times forløp er vi klar over at vi kommer til å gå under, for vi er ikke i stand til å holde båten oven vanne.

Et skib dukker frem av tåken

Vi stirrer fortvilet omkring oss. Alt sammen ligger i tåke og dunst. Vi ser ikke noe hverken forover eller bakover. Og da det er på det værste, mens vinden kommer hylende og legger båten over på siden så den blir slått halv full av vann, da dukker det plutselig frem av tåken en høi vegg foran oss, en skibsvegg. Jeg leser navnet „Scotia" og i det øieblikk da et vindkast kløver tåken, ser jeg at „Scotia" er et stort skib på kanskje fire tusen tonn, som er strandet på en sandbank.

Med en siste anstrengelse ror vi bort til en ledder, som henger ned ad skibssiden og binder båten fast.

For øieblikket er vi nå reddet. Vi løper bortover vraket. Det er forferdelig tilredt av tyske bomber. Det finnes hverken vann eller levnetsmidler på dette skib.

Stemmer i stormen

Jeg avholder en kort rådslagning med mine folk. Vi beslutter å bli på skibet til stormen er over. Nå vil vi først reparere båten vår for å kunne fortsette reisen til England senere. Vi lenser den for vann og reparerer den så godt vi kan. Nå setter floen inn og vraket knaker i alle fuger, tåken blir tettere igjen. Med en gang hører vi stemmer gjennem tåken — en stor båt driver mot skibet. Dette ser vi først da den er like ved oss. Vi får tak i den og haler en fransk løitnant og femten infanterister op på vraket vårt. Nå er vi tyve mann. Stormen blir stadig sterkere og sjøene slår over skibet. Jeg står med et par mann på broen og må se på hvorledes bølgene knuser begge båtene våre.

Vi tilbringer natten i skibets indre, og har gjort fast lemmene over skibslukene, for sjøer høie som hus slår over broen. Vi gjennemsøker hele skibet, men finner hverken noe å spise eller å drikke. Infanteristene har imidlertid funnet noe annet, en saksofon og et trekkspill. To av dem spiller og de andre danser; en karbidlampe kaster sitt bleke lys inn i rummet. Skibet ruller og knaker og kan når som helst springe i stykker, saksofonen jamrer og trekkspillet stønner. De må ha fått med sig noe alkohol disse infanteristene, for de har røde ansikter og stive øine.

Sersjanten blir grepet av vanvidd

Plutselig farer jeg sammen, for jeg hører skytning ombord, og da kommer der også en splitter naken fyr styrtende frem med en revolver i hver hånd. Og med disse våpnene skyter han til høire og til venstre. Infanterioffiseren roper over til mig, at det er sersjanten hans, som vel må være blitt vanvittig. Han løper nå efter de karene som har spilt saksofon og trekkspill og vil skyte dem ned. Gud skje lov, så treffer han ingen av dem, men styrter gjennem en luke op på dekk, hvor han straks må være blitt skyllet over bord, for vi så ham ikke mer.

Da natten var omme hadde stormen lagt sig noe. Jeg får tak i mine folk og holder dem vekk fra infanteristene. Vi begynner så å bygge en flåte av bord og tomme fat. Det er blitt dag, engelske flyvere kretser over oss; vi har lagt ut blå-hvit-røde kluter i håp om at englenderne vil få øie på oss og komme og hente oss. Og virkelig kommer der en gang en stor engelsk motorbåt med bare tre mann ombord nesten helt bort til skibet vårt, men den klarer ikke å komme inntil, da sjøgangen er for sterk.

Vi forsmekter nesten av sult og tørst, men jeg gir ikke efter og tilskynder mine folk å fortsette arbeidet med flåten. Vi lager til og med en mast samt et seil av borddukер.

Efter at vi har holdt på i fire dager er flåten ferdig. Havet er blitt roligere og der blåser en stø vind mot sydvest. Infanteristene og deres offiser har ligget 3 dager på vraket halvdøde av sult og tørst og intet gjort; nå beslutter de sig til å inspiserer de nedre skibsrum ennå en gang for muligens å finne vann eller levnetsmidler.. Riktignok er sjøen roligere, men allikevel ikke så rolig at jeg tør risikere å sette flåten på vannet.

En forferdelig opdagelse

Som jeg nå står der med mine folk og rådslår omkring flåten vår, hører vi plutselig fryktelige skrik fra skibets indre og i neste øieblikk kommer infanterioffiseren fulgt av sine folk styrtende op på dekket. De forteller at de har slått op de nedre rum. De er fulle av vann og i vannet flyter der hundrevis av lik av engelske og franske soldater.

Jeg roper til mine folk: „Ut med flåten!" Men idet vi skal sette den på vannet og dra avsted, vil infanteristene hindre oss fra å gjøre det. De vil ikke dø uten oss. Men da trekker vi revolverne våre; infanteristene synker i kne og ber til Gud og sin løitnant om å redde dem. Løitnanten støtter sig til relingen, han blør i hodet, han må ha falt og slått sig, han kan nesten ikke snakke så medtatt er han, og han bare hvisker: „Vi bygger straks en flåte". Men vi setter avsted med flåten vår ut på „de fortaptes hav".

Merkverdigheter rundt om sporten . . .

En mine driver forbi

Jeg husker ikke lenger så nøie alt det som nå hendte. I begynnelsen drev vinden oss virkelig mot sydvest. Jeg hadde klamret mig fast til flåten og må ha sovet temmelig lenge. Et øieblikk, da jeg var våken, så jeg hvorledes folkene mine anstrengte sig for å komme bort til en spiss tønne, som lå og fløt. Jeg hørte de ropte til hverandre at det var en slik tønne som englenderne brukte til å opbevare mat og drikke for skibbrudne. Jeg så imidlertid ganske tydelig at det var en mine. Jeg håpet nesten at den vilde drepe oss alle sammen. Men vi drev forbi den.

Og så kom redningen. En morgen ved ½5-tiden drev vi i land på den franske kyst ved Petit Fort Philippe, ikke langt fra Gravelines. Ved kysten står der to tyske vaktposter. Jeg vet ikke hvorledes vi nådde inngangen til byen. Men med en gang er vi omringet av tyske soldater, som gir oss halvdøde mennesker noe å drikke og spise. Vi får kaffe, hvetebrød og vin. En kommandersersjant er særlig ivrig efter å hjelpe oss; han lar koke en varm, tykk suppe til oss. Så pakker de oss inn i ulltepper og legger oss i senger, så vi kan få sove.

*

Jeg kommer vel aldri til å glemme disse dager og netter på „de fortaptes hav" og heller ikke den mottagelsen vi fikk av de tyske soldater i Fort Philippe.

Schmeling kan ikke synge

Det er ikke lenger noen hemmelighet at den tidligere verdensmester i boksing, Max Schmeling, er blitt fallskjermjeger. Schmeling har også gjennem en utdannelse, som sannelig ikke var så lett, hevdet sig som soldat. Bare én stor sorg hadde hans underoffiser: Max kan ikke synge. Det vil si, han kan det nok, men hans bass er hverken stor eller vakker. Slipper han sig engang riktig løs, da gjemmer alle hunder og katter sig i den egn hvor kompaniet marsjerer. Når et kompani synger, må alle være med. Den smarte underoffiser har nå løst problemet på en meget enkel måte: Han ga Max ordre til bare å åpne munnen under sangen og late som om han synger. Derved gjør Max's sang sig ikke mer så bemerkbar, selv om der ikke kommer en tone over hans lepper.

Blitt frisk ved svømming

Belgias svømmesport er stolt av sin „Caroentje". Fernande Caroen har hittil satt 27 rekorder i crawl, og hun har allerede flere ganger slått Ragnhild Hvegers verdensrekorder. Sin ferdighet skylder hun frem for alt sin utrettelige trener Edmond Everaerts, hos hvem hun kom i undervisning som 13 års pike. „Caroentje" hadde anlegg for tuberkulose og hennes læge hadde rådet henne til flittig å dyrke svømmesporten. Den som idag ser Fernande Caroen, som i mellemtiden er blitt 20 år, vil si at Caroentje og hennes trener med sin flittige svømming forlengst har jaget de stygge tuberklene på dør.

Cor Kint har forlovet sig

Det er i og for sig ikke noe rart i at en svømmerske forlover sig. I dette tilfelle lønner det sig imidlertid å beskjeftige sig litt nærmere med den fremragende hollandske ryggsvømmerskes hjerteanliggende. Mannen efter hennes valg er nemlig en tysk matros, Fritz Fiffel, fra Dresden, som også er svømmer. Det felles element synes altså ha fremmet et hjertenes forbund. Kommer det til giftermål, da er Nederland en svømmerske fattigere og Tyskland har fått en rekordsvømmerske mer.

Olympiske skjønnhetsdronninger

I Amsterdam 1928 var det den billedskjønne kalifornierinne Ethel Catherwood, som for første gang i de olympiske lekers historie blev ophøiet til den ukronede „Miss Olympia". Hun vant også gullmedaljen i høidesprang. I Los Angeles 1932 sto den svenske kunststuperske Ingeborg Sjøqvist og amerikanerinnen Eleanor Holm i skarp konkurranse om den uoffisielle skjønnhetspris. Den blonde, vakre svenske pike var erklært favoritt. Dette kunde Eleanor Holm selv med sin seier i 100 m ryggsvømming på ny verdensrekordtid, ikke endre noe ved. Da miss Holm forlot bassenget, lyste leppene hennes like så skarpt rødt som de hadde gjort ved starten. Hun hadde som en liten trøst — den mest vannsikre leppestift.

Olympiske episoder

Maratonløpets distance er 42 195 meter. I løpet av mer enn 2½ time kan ett eller annet uhell tvinge selv de beste løpere til å gi op. Han kan snuble, få solstikk eller magekrampe. Under de olympiske leker i London i 1908 brøt italieneren Dorando sammen under siste runde i stadion, og blev ikke seierherre på grunn av diskvalifikasjon, fordi han bare med fremmed hjelp atter var kommet på benene og over mål. I Los Angeles oplevde man en ikke mindre dramatisk scene. Den tredje japaner i mål var Gon. Han hadde allerede tilbakelagt 42.188 meter — og bare få skritt skilte ham fra mållinjen . . . da brøt han sammen som rammet av lynet. Han måtte ha slitt en sene, den alminnelige utmattelse hadde slått ham ned. Men japanerne har ikke bare trenet jernhårdt, men også flittig studert sportens lover. Gon avviste energisk all hjelp, reiste sig med en siste viljeanspennelse op og slepte sig nesten bare på ett ben over mål. Man la ham på en båre bar ham bort. Hadde uheldet rammet ham bare et dusin meter før — efter et løp på nesten 42.195 kilometer, vilde det ha klikket på de siste par skritt.

Elegant og hensiktsmessig
er hver
Kaweco
fyllepenn og blyant

Pen og hendig form gjør bruken av Kaweco til en fornøielse.

De moderne Kaweco — skriveredskaper viser man Dem gjerne i spesialforretningen

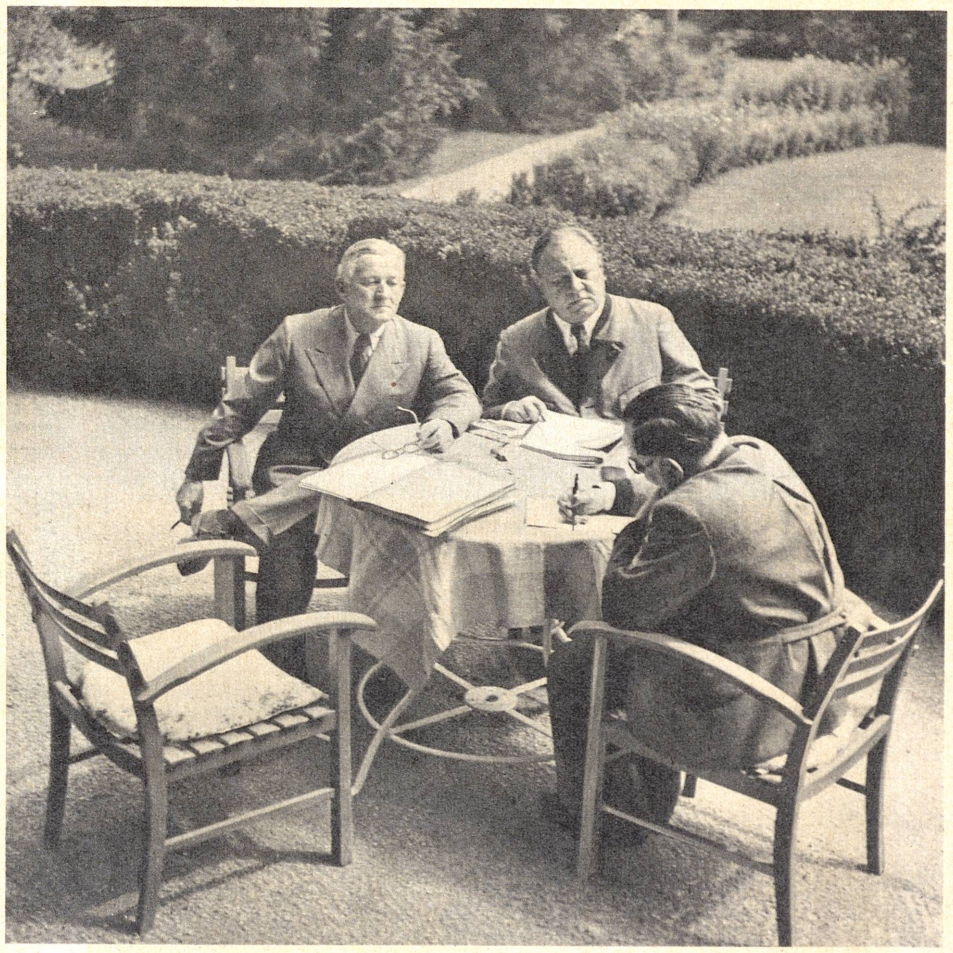

Et blikk på prominensen. *Ved Wolfgangsee foran hotell „Weisses Røssl" står en kikkert hvor man for noen pfennig kan stille sin nysgjerrighet. Den rykker ikke bare et av de vakreste panoramaer nærmere, den lar også de vitebegjærlige kaste et blikk inn på Emil Jannings eiendom. Men skuespilleren har satt op et lignende instrument i haven sin, og så kan han på sin side ta de nysgjerrige på kornet. (Til høire ovenfor.)*

Året før

Jeg spiller Ohm Krüger. „Vil De overta instruksjonen?" telegraferte Emil Jannings til instruktøren Hans Steinhoff. „Hjertens gjerne," telegraferte denne straks tilbake. Slik blev grunnlaget for filmen „Ohm Krüger" lagt. Med hele sin kraft kastet Jannings sig over det forlokkende arbeid. Et helt år varte forberedelsene, og så var filmmanuskriptet så vidt at kunstneren kunde gå i atelieret som Transvaals president

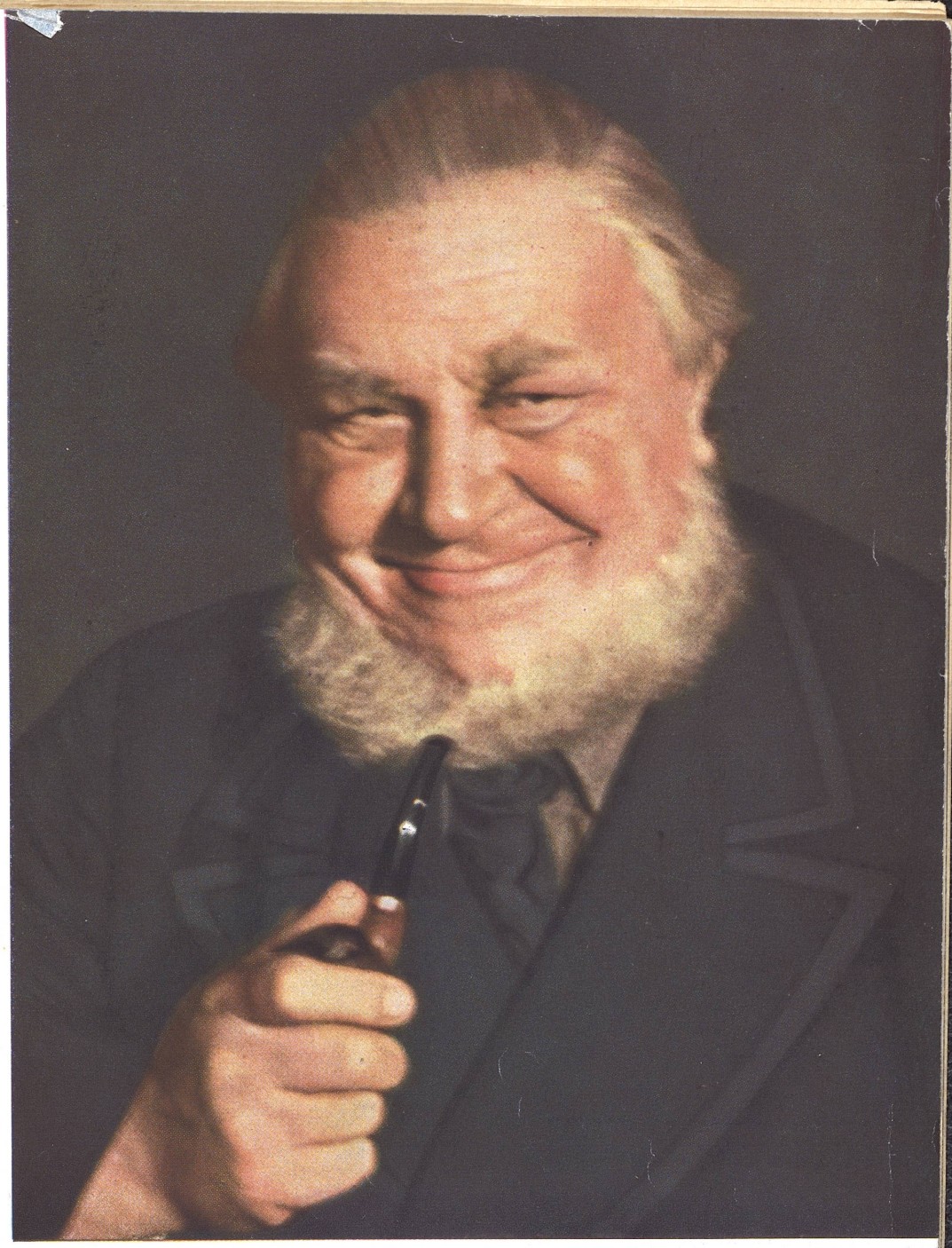
Krigsråd ved Wolfgangsee *Manuskriptet vokser. Scene efter scene opstår i felles arbeid. Hver enkelthet rådslår Jannings med sine medarbeidere. Arkitektoniske spørsmål, musikalske impulser, vanskeligheter med rollebesetningen dukker op og blir løst med tålmod og utholdenhet. Heller ikke under en liten spasertur i parken, (bildet til venstre) hviler temaet: Harald Bratt, en filmautor, Jannings og instruktør Steinhoff finner stadig nye problemer. Derfor er det få øieblikk, som husherren kan ofre på sin frue. Og hvis han virkelig en gang følger henne på en kort spasertur, (bildet til høire) gis det også bare et tema : Ohm Krüger*

Tragedien begynner

Med hele imperiets prakt blir Ohm Krüger mottatt i Buckingham Palace av den gamle dronningen. Bondestatsmannen, firskåren og kjernesunn, en rettskaffen patriark, kjemper for sitt folks livsrett

Den tragiske slutt

Bonderepublikken vegrer sig til det allersiste mot Englands overmakt. Seier og frihet går tapt. Like rystende som denne tragedie virker forandringen i masken som Jannings gir sin Ohm Krüger i de siste dager av hans ødelagte liv (til høire)

... og så i filmen

Vårens symbol: maitreet

Fra gammel tid av er det skikk og bruk i de sydtyske fjellbygder i begynnelsen av mai å reise maitreet. Det er et sinnbilde på, at vinteren er forbi og at den varme årstid er begynt. Under feststemning og med full musikk blir maitreet reist på den største plass i hver en landsby og i nærvær av bygdens beboere. Den dag idag viser denne skikken tegn på gammel kultisk tro. Således må f. eks. stammen være avbarket, for mellem barken og veden skjuler jo de onde ånder sig. Det merker man av alt det utøi, som sitter der, og av at lynet alltid slår ned mellem barken og veden. Med sinnrikt sammenbundne støttestenger blir det ofte over 30 m. høie maitre reist av landsbyens unge menn. Senere danses „båndansen" om maitreets krone. Under denne ringdansen slynger parene farvede bånd om treet — et sinnbilde på de manges forbindelse til et hele i maitidens store livskrafts tegn. Denne gamle skikk har i Stortyskland fått nytt liv. Den første mai, „det nasjonale arbeids dag", reiser alle bygder og alle byer i Riket sine maitrær. Berlin setter op en kjempegran fra Schwarzwald.

Professor Hilbert ved statens høiskole for bildende kunst i Berlin ved slipearbeidet på en emaljebronsestatue. Professor Hilbert er den eneste i Europa som kan fremstille plastikker i denne teknikk

En 2600 år gammel teknikk:

GLASS

forener sig med metall

En „sølvtrådens mester" har skapt denne vakre plate. Hulrummene for emaljen er opstått ved kunstferdig anbringelse av sølvtråd

I Han-dynastienes gamle Kina, i Japan, i det nære Østens bysantinske klostre blomstret glassmaleriets kunst på metallisk grunnlag, gikk i glemmeboken og blev atter opdaget på ny. Uendelige erfaringer og en særlig evne må til for i denne teknikk å fremstille kunstverker av rang, og derfor er det bare naturlig at mesterverker av denne art som for eksempel welferskattens berømte lille skrin verdsettes til 80.000 riksmark

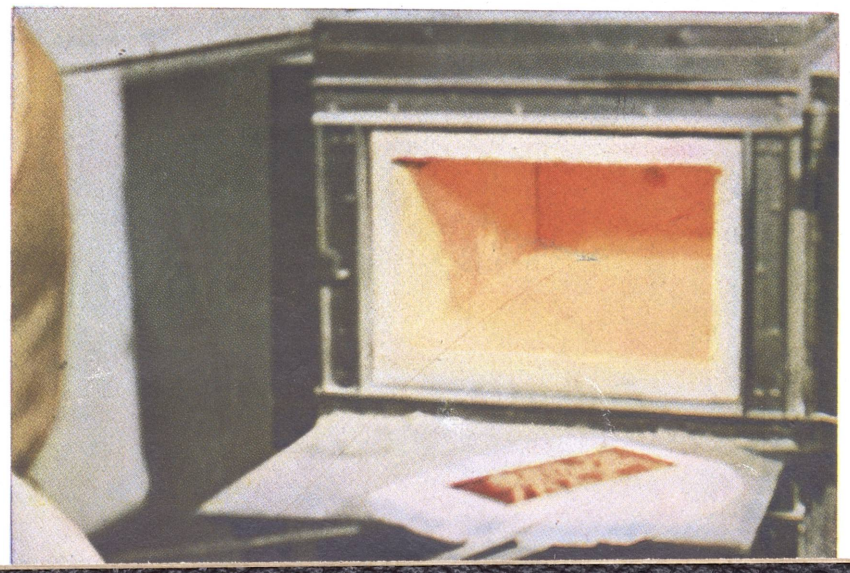
Valget av farver foregår på grunnlag av brentglassprøver da farvene i det puiveriserte glass forandrer sig under brenningen

Det kjemisk farvede glass blir ført inn i „smeltesellene"

En skål som er ferdig til emaljering blir undersøkt omhyggelig ennu en gang før den blir satt inn i spesialovnen som den forlater igjen efter herdningen i en hete på 700—900 grader, slik som sellesmelteplaten på billedet nedenfor

Den talende dans

Foran det mørke teppe i en varieté svever en danserinne med grasiøse, behendige trin; står stille, svaier forsiktig, balanserer, iler videre — inntrykket av en linedanserinne er fullkomment. Publikum klapper, men danserinnen forsvinner allikevel . . . hun danset for en annen! Hun vil slett ikke ha noe bifall — det var da merkverdig! Litt senere dukker hun op igjen . . .

. . . i en klassisk maske efterligner hun i sin dans en klovn, begår i løpet av et minutt de vildeste kaprioler. Og mens alle nede i salen fryder sig over å kunne beundre en glimrende kvinnelig klovn — forsvinner hun alt igjen bak teppet!

Plutselig står hun der igjen som dyretemmerske. Publikum har allerede forstått at hun danser mellemakten — for efter hver optreden kommer det nummer, som hun bekjentgjør pantomimisk. Det hun viser, er „talende" dans eller

danset mellemakt!

„Aha! Nå kommer en jonglør!" Når Ilse Meudtner spretter op som en ball, og dertil jonglerer med usynlige baller, da er også problemet: i dansen å fremstille en jonglør, løst på en charmerende måte

Sirkusdirektøren bukker og takker! Bak alle disse maskene befinner Ilse Meudtner sig, første solodanserinne ved Berlins statsopera. Som skaperen av mer originale og lystige danser, er hun for lengst blitt bekjent ved gjestespill både i Tyskland og i utlandet

En våpensmie for den tyske hær

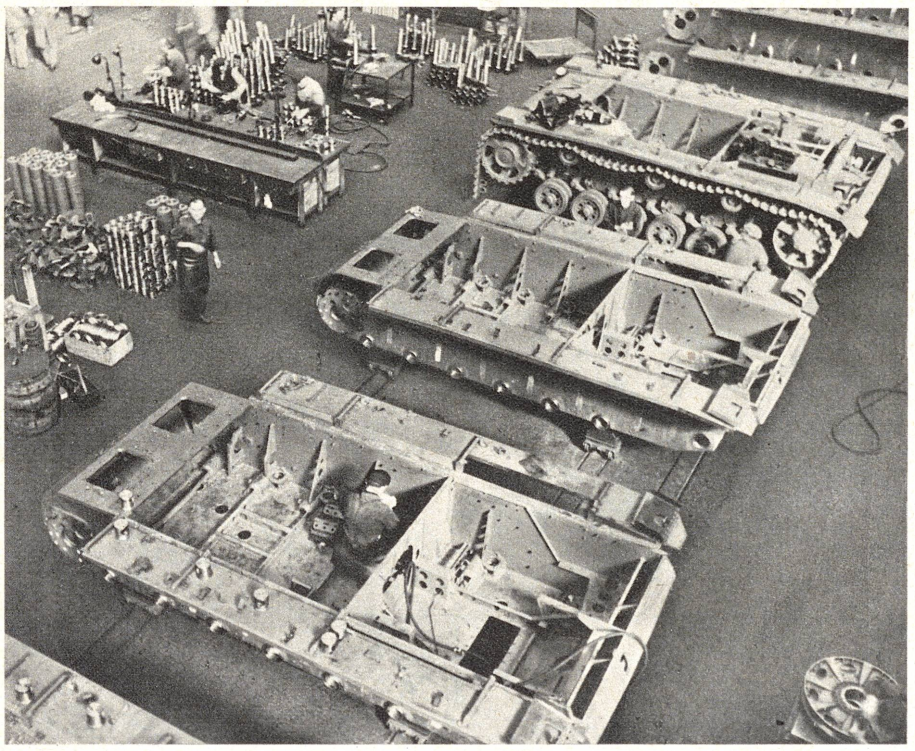
Stående i rad og rekke blir et stort antall mektige ståluhyrer bearbeidet av menneskehender. Hammere drønner, verktøi klirrer på sementgulvet, stål slår på stål: det klinger en sang om det hårdeste arbeid i denne hallen. Her dreier en kjempekran sig, tilsynelatende lydløs i all larmen, hever lekende lett en av jernkolossene i været og svinger den til side. Der ruller en uendelig rekke av ferdige uhyrer ut. For her i denne hallen skapes . . .

...panservogner på løpende bånd

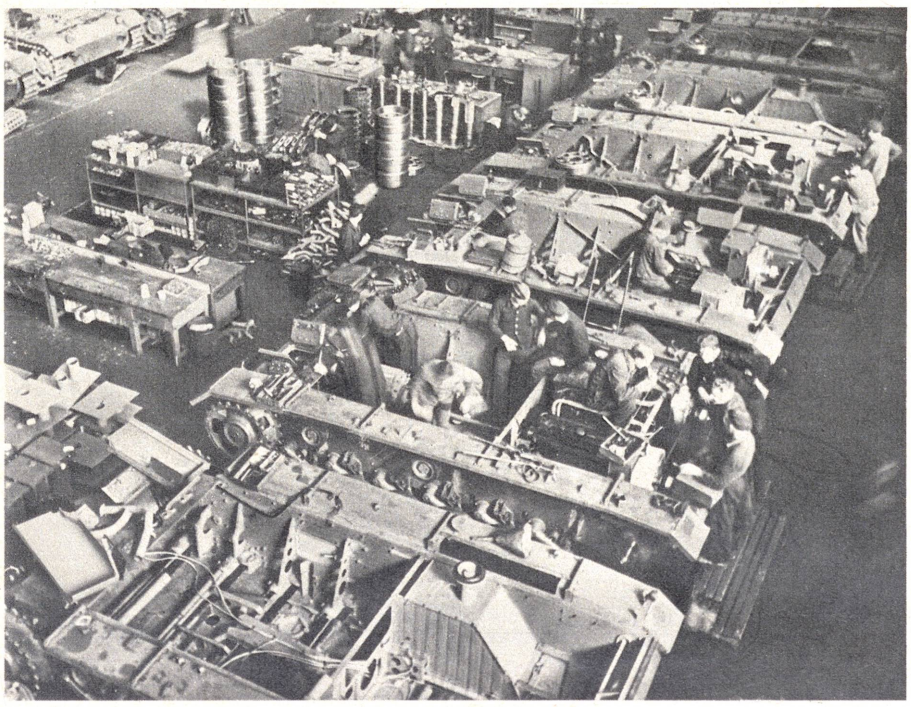
Fotos:
PK. Arthur Grimm

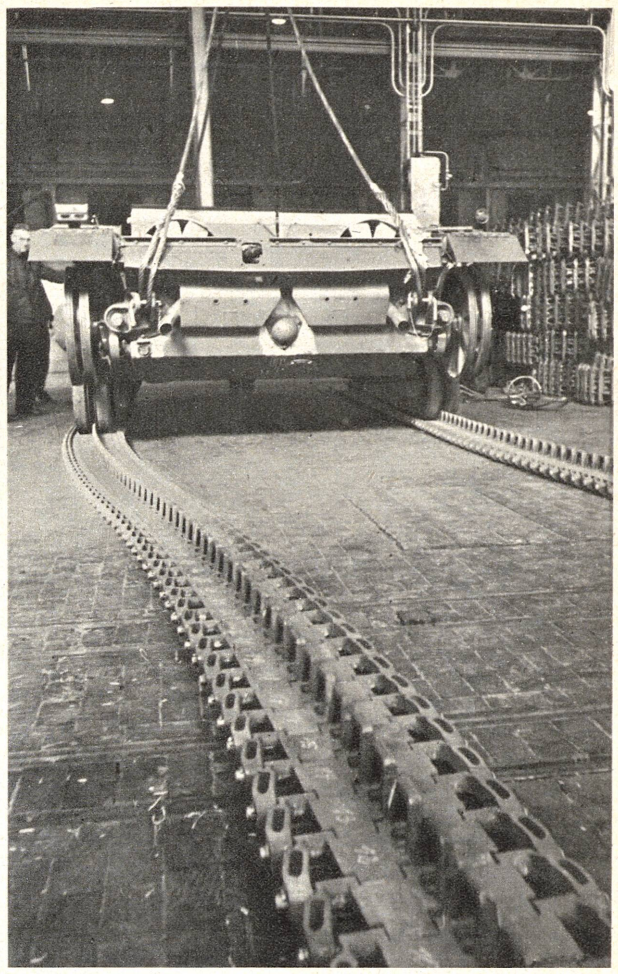
1. **Panservogner — enda i stangform.** *Et av de store lagre av råjern-stenger og allerede ferdige enkeltdeler, som panservognene lages av. Nesten uuttømmelige råvarelagre står den tyske krigsindustri til forføining*

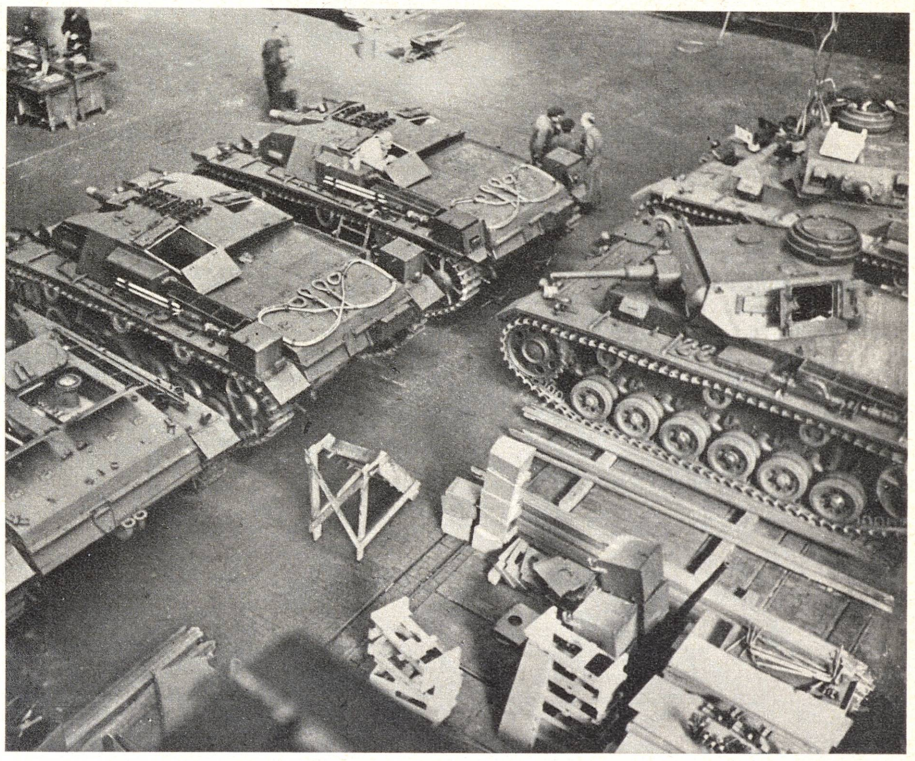
2. **Veldige jernkasser** *danner på et vis panservognens oprinnelige form. Av dem utvikles — et mønstereksempel på tysk kvalitetsarbeid — på kortest tenkelig tid det våpen, som allerede i den hittil forløpne del av krigen har stått sin prøve. Ved siden av de ennå fullstendig tomme kasser opdager kameraet . . .*

3. **panservogner, som blir „fylt".** *Her begynner alt innbyggingen av maskineriet, et arbeid som krever den ytterste presisjon. Når panservognen er ute av dette fremstillingsstadium, blir den . . .*

4. **. . . kjørt på stålbelter.** *Nå først har den det kjente „utseende", som tydelig skiller panservognene fra den tyske forsvarsmakts andre kjøretøier*

5. **På slutten av det løpende bånd.** *Efterat panservognens øverste del er satt på det ferdige understell, behøves bare ganske få håndgrep for å slippe stålkolossen ut av våpensmien. Og er . . .*

6. **. . . det siste håndgrep gjort,** *så tar verksmesteren et stykke kritt og skriver ordet „ferdig" på panservognens frontside . . . Atter er et nytt våpen til innsats mot fienden ferdig!*

Sammen med dikteren ved kaminen. *Gerhart Hauptmann er nu 78 år gammel. Hans verk er forlengst gått over i verdenslitteraturen, som han for verdenskrigen har utøvet en avgjørende innflytelse på. Her ser vi dikteren i samtale med „Signal"s korrespondent, Rudolf van Wehrt. Ved kaminen står dikterens hustru. Rudolf van Wehrt forteller på de følgende sider om sine inntrykk fra et besøk på Gerhart Hauptmanns landsted „Wiesenstein" i Agnetendorf i Riesengebirge.*

„Signal" besøker Gerhart Hauptmann

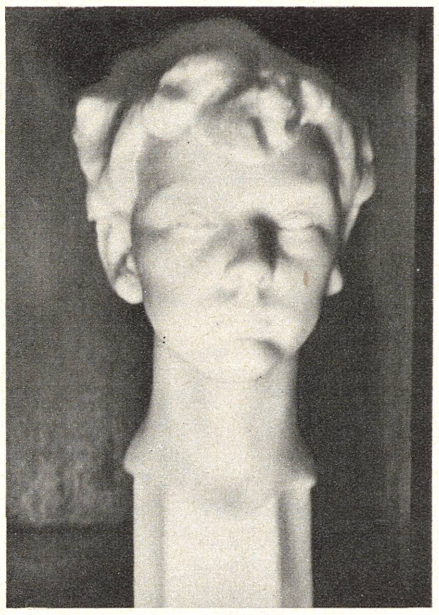
Hallen i Gerhart Hauptmanns hus,

som han har bebodd i førti år. Den er ni meter høi, prektig smykket med antikk kunst, veggmaleriene er utført efter motiver fra dikterens verker, det hele hensetter en i en festlig og andektig stemning.

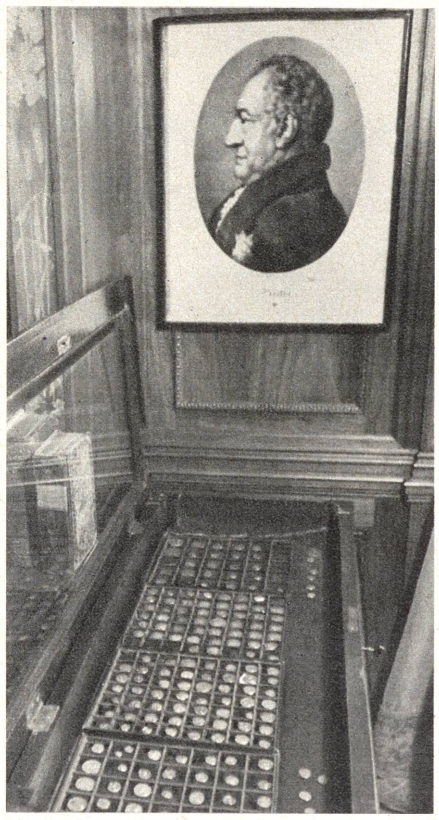
Bibliotek og arbeidsværelse,

med hvelvet tak som i en borg, det er meget rummelig og innrettet med personlig smak. Her ser man for første gang de møbler som man stadig vil finne også i de andre rum : Hauptmanns yndlingsmøbler, ståpult og gyngestol

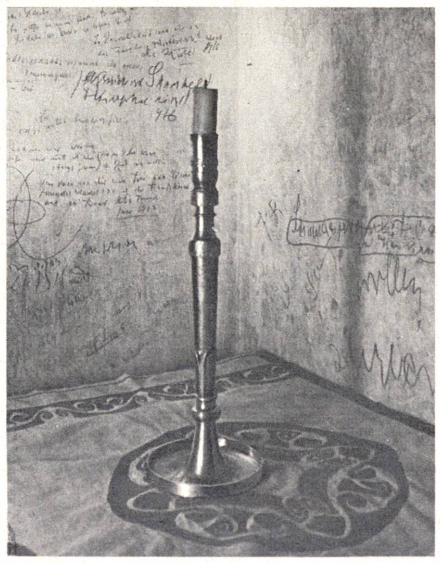
Formet av Gerhart Hauptmann selv :

En voksbyste som forestiller dikterens sønn Benvenuto i guttealderen. Hauptmann interesserte sig til å begynne med for billedhuggerkunsten, først senere bestemte han sig for å bli dikter.

En hobby,

som han har drevet på med hele sitt liv. En verdifull samling av antikke mynter, derover et portrett av Goethe som gammel. Også ellers er det meget i huset som tyder på en lidenskapelig samleriver.

En kjær vane :

Soveværelsets tapeter er oversådd med notiser, som — flyktig henkastet med blyant — har søvnløse netter eller en lykkelig opvåknen å takke for sin tilværelse.

Hos Gerhart Hauptmann

Jeg kommer med rutebilen fra Hirschberg om eftermiddagen og stiger ut i Agnetendorf. Jeg står foran et lite gjestgiveri og ser mig om. Vidt utover brer dalen sig, omrammet av åsrygger, hvis snedekke ennå ikke vil vike for den allerede varme vårsol. Utsynet over dalen begrenses av høie fjell, Riesengebirgskammen, hvor sneen glitrer svakt i solen.

Jeg går bortover landeveien, opover bakken mot dikterens landsted, „Wiesenstein". Omsider kommer jeg til en skogkledd høide og står til slutt foran haveporten, som bare står på klem. Jeg går inn i parken.

Nu kommer dikterens store borglignende hus tilsyne mellem trærne og foran en liten dam med noen melankolsk omdrivende isflak, sitter to langhårete grevlinghunder. Den ene av dem nyser, derpå kommer de begge mot mig for så med komisk verdighet å løpe foran mig, idet de stadig snur sig om for å se om jeg også virkelig kommer efter.

Foran huset blir jeg stående for å betrakte to stolte og dog sarte greskantikke rådyr som står oppe på gesimsen til en utbygging og synes å hilse på en. Efter hva jeg senere hører, har Gerhart Hauptmann latt dem støpe efter originaler som han så i Neapel en gang. Grevlinghundene blir også stående med en viss utålmodighet og den ene napper litt efter buksebenet mit, likesom for å si, at mitt besøk vel neppe gjelder disse rådyrene.

Og således forhindrer de mig også fra å bli stående å betrakte en sittende løve av terrakotta, som er opstillet ved inngangen til huset. Disse hundene er virkelig noen gjestevennlige dyr og nøder mig inn i huset.

Jeg har betrådt mangt et hus i alle fem verdensdeler, besøkt kongeslott, statsmenns, millionærers og plantasjeeieres boliger; jeg har været i mange slags hus, men jeg må tilstå at jeg aldri har følt noen beklemmelse ved å tre inn noensteds. Men her i dette huset i Agnetendorf blev jeg dog stående stille og stum i hallen og var ikke i stand til å bevege mig videre. I forværelset hadde tjeneren bedt mig å vente på „herr doktoren" i hallen og så lot han mig alene der og begge hundene var også blitt utenfor sammen med ham. De hadde opfylt den plikt de hadde til å ledsage gjesten. Så står jeg fullstendig forvirret og overveldet i dette rummet.

Det er et langaktig værelse. På den ene langside, der hvor trappen går op til annen etasje, raker to høie, nesten gotiske vinduer op. Det er bare gjennem disse at lyset faller inn i rummet, lyset som allerede går over i en rød farvetone, for solen er i ferd med å begi sig til ro. To skib strekker lengselsfullt sine høie seil op imot vindusrutene, hvor lyset faller inn. Nu snur jeg mig og blir opmerksom på et ualmindelig stort gobelin av uhørt kostbarhet som henger ned fra taket over for vinduet i den borteste del av hallen.

Jeg setter mig stilferdig ned i en av lenestolene foran kaminen og funderer på hvorfor jeg er så forbløffet her i denne hallen. Er det den underlige virkning av lyset som faller inn gjennem de høie vinduer eller er det

de lengselsfulle skibssilhuetter som utøver denne virkning. Jeg blir ikke klar over det og fortsetter med å se mig om. Og nu opdager jeg kister og skap fra alle århundrer, finner en knelende engel fra Siena; de røde nelliker foran den, danner en nydelig kontrast til den gyldne statue. Jeg betrakter de forskjellige malerier, opdager kinesiske gullemblemer og en gammeltysk statue fra Naumburgs verdensberømte domkirke. Og i det øieblikk jeg hører Gerhart Hauptmanns vakre, velklingende stemme fra værelsene ovenfor, står det klart for mig, hva det er som har satt mig i bann: Det er det menneskes ånd, som har stillet sammen alt dette, som fra alle verdens kanter har samlet de kunstverker, som smykker, ja som egentlig utgjør dette rum. De forenes her til en harmoni under den ånds ledelse som overser det hele og som anviser enhver gjenstand den plass som tilkommer den.

*

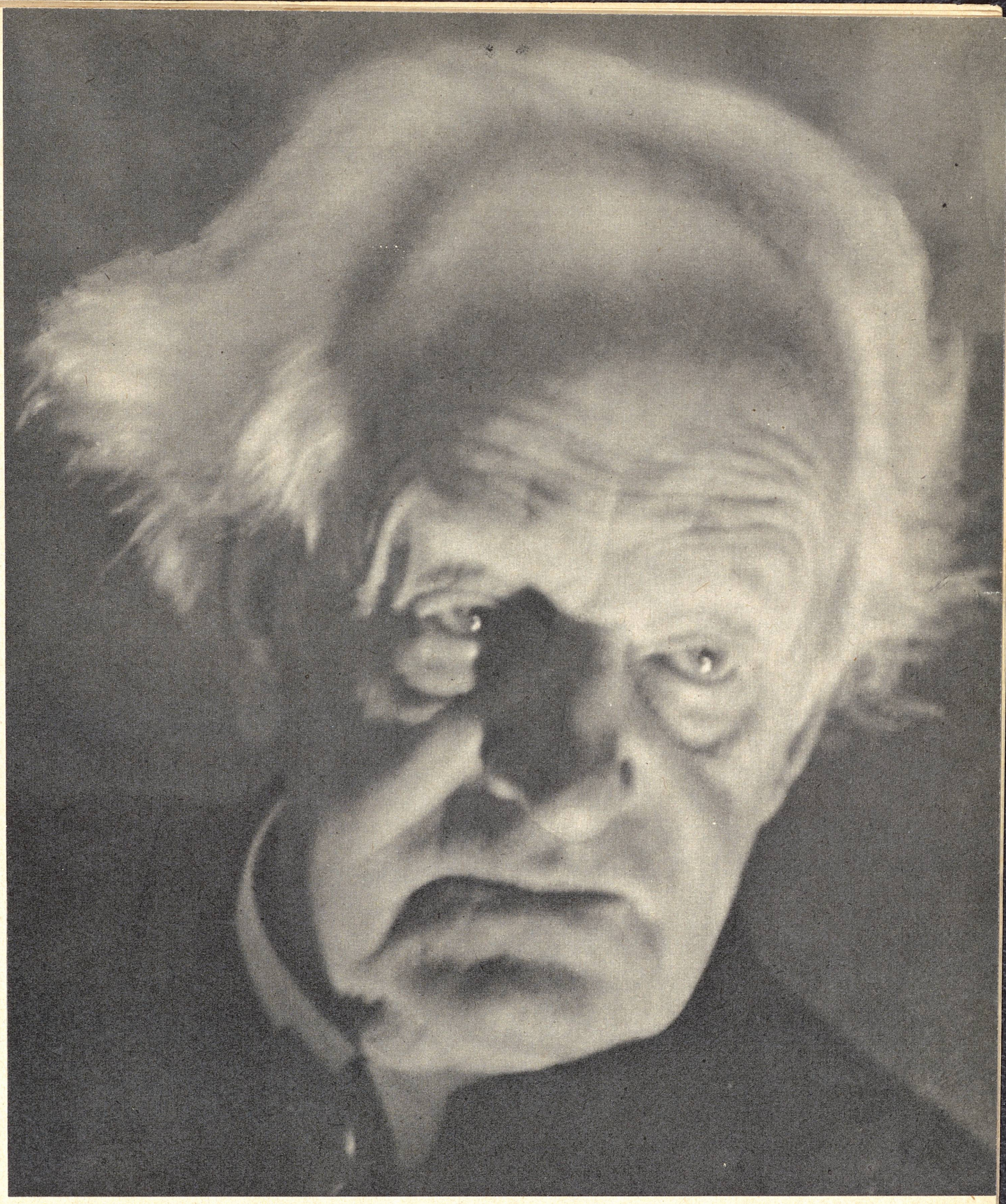
Dikterens hustru, stor og slank av vekst, kom og fulgte mig til tebordet. Så gikk vi gjennem de andre værelser i denne borgs nederste etasje. Hun blev tålmodig stående når jeg ikke kunde rive mig løs fra denne eller hin gjenstand i dette dikterhjem, for eksempel fra en tidlig Lovis Corinth, fra et ungdomsbilde av fru Hauptmann, fra den storartete dødsmaske av Napoleon, fra et tidlig bilde av Goethe fra en kiste, et teppe eller skap. Da fru Hauptmann beredvillig og elskverdig lukker op skapene, får jeg et innblikk i den morsomme og egenvillige måte hvorpå dikteren har anbrakt sitt bibliotek. I disse kostbare treskap står hans kostbare bøker. Her har åndens verker fra hele verden funnet sin plass.

I et av disse rum merker man tydelig dikterens forkjærlighet for grekernes antikke verden. Her står vognstyreren fra Delfi og der et bilde av Sokrates. På veggene henger fotografier i stort format av den greske kulturs og den greske berømmelses udødelige skueplasser.

Jeg er helt klar over at jeg er svært taus og lite selskapelig som jeg går der med dikterens hustru gjennem disse rum og jeg er lei for det. Men jeg kan ikke få mig til å være anderledes, selv nu da begge hundene kommer til og marsjerer verdig efter hinannen, mens de ser på mig full av bebreidelse — synes det mig — som om de allerede beklaget å ha brakt en så keitet og fåmælt besøkende inn i dette gjestfrie hus.

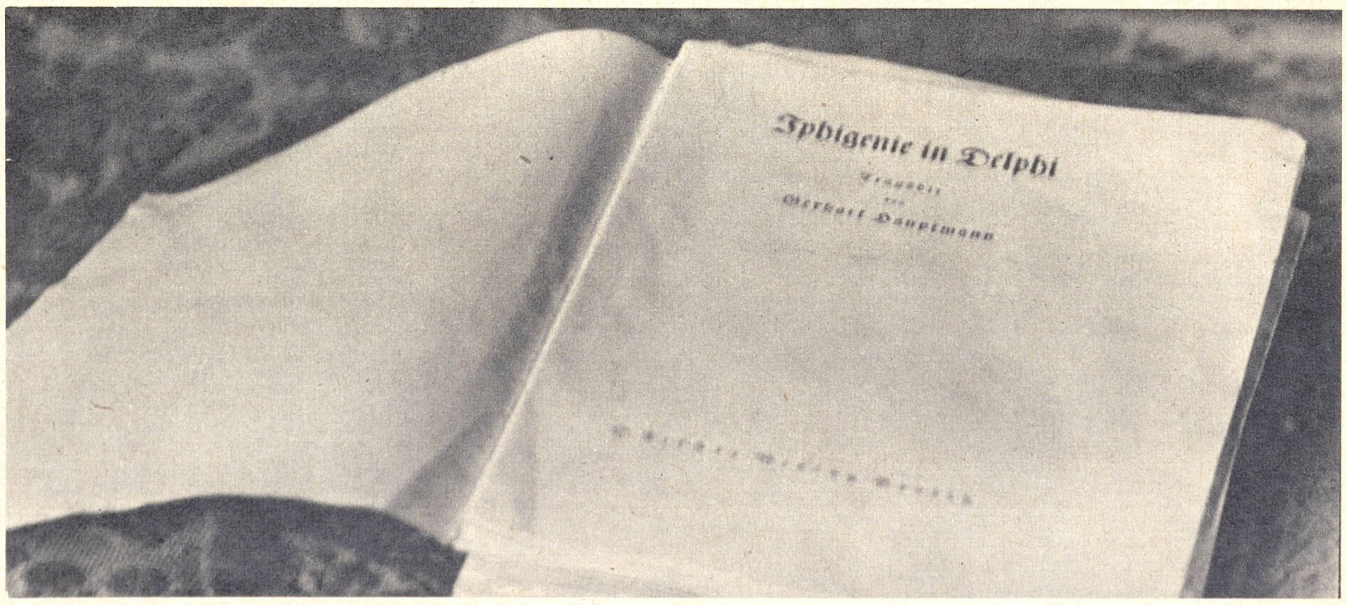
Men de er visst stemt for å la mig få mere tid på mig og således går de igjen efter å ha sendt mig ennu et bebreidende blikk. Og som vi nu står ved tebordet og venter på husherren, mens husets frue retter på et forheng og steller med en blomst, da står det med en gang helt klart for mig, hva hele verdens litteratur skylder den mann, i hvis hjem jeg befinner mig som gjest.

Man kan si det med et ord — de har å takke ham for en kosmos. Der er intet sivilisert land i verden som ikke har opført og som ikke har lest hans verker, intet kulturland som ikke har optatt Gerhart Hauptmanns figurer og tanker i sine åndsmenneskers verden. Og dog er Gerhart Hauptmann i alle sine verker forblitt en tysk dikter og deri består verdien av hans virke for fedrelandet, at det er tysk diktning og

Fotografert ved skrivebordet: Dikterens ansikt.

På hans åttiårsdag, neste år, kommer hundrer av tyske teatre til å opføre hans stykker, hvorav de fleste har bestått sin ildprøve allerede for femti år siden. Hauptmanns bøker er kjent over hele verden, de samlede oplag nærmer sig nu to millioner og over tyve nasjoner har oversatt dem. Hans stykker hører til teatrenes stadige repertoar. Men i hans manuskriptskap ligger ennå ca. ti verker og venter på offentliggjørelse. Det omfangsrikeste av dem, „Der grosse Traum", som blev påbegynt i 1914, har han nettop ført til ende.

Skrevet i krigsåret 1940: Tragedien „Iphigenie in Delphi".

Korrekturarkene ligger på skrivebordet, i oktober er det premiere på den i Berlin og i Wien.

Fru Margarete Hauptmann spiller

sin berømte Stradivari, som den unge dikter skjenket hende, den gang hun ga ham sin hånd for livet, på et tidspunkt da dikteren ennå kjempet en hård kamp for å bli anerkjent. Hun forteller, at han en dag spurte hende: „Ønsker du dig et hus, en lang reise eller en violin?" Fru Hauptmann ønsket sig en violin og så fikk hun denne vidunderlige Stradivari fra 1714, en dobbelt skjønn gave når man tar i betraktning at hun ga konserter. Nu klinger det herlige instrument riktignok bare for dikteren og hans gjester.

tyske tanker som han så mangfoldig og inntrengende har formidlet verden.

For de folkeslag som lever i oversjøiske land er Tyskland et romantisk land, og det finner de bekreftelse for i denne største nulevende tyske dikters arbeider, når de ser „Hanneles Himmelfahrt" og „Und Pippa tanzt".

Og det betyr en anerkjennelse av den herlige diktning „Die versunkene Glocke", når den japanske professor ved det keiserlige universitet i Kyoto, Kiyoshi Naruse, i en hilsen fra Japan til Gerhart Hauptmann skriver: Vi har allerede for lenge siden japanske oversettelser av „Die versunkene Glocke". Stykket blev allerede for flere år tilbake spilt på japansk. Overalt sang man den gang sangene om Rautendelein og Nickelmann og de blev også innspilt på grammofonplater.

Jeg vil her forutskikke følgende: Da Gerhart Hauptmann den følgende dag spaserte med mig nedover dalen, kom folk på veien bort til oss og håndhilste på Gerhart Hauptmann. Det var „deres" dikter de hilste på, han som hadde diktet om deres egen skjebne. Det er ikke mange dannete mennesker i verden som ikke kjenner Hauptmanns stykke „Die Weber". Hvem har ikke sittet åndeløs foran scenen, grepet av de fattige Riesengebirgsveveres skjebne, hvortil også dikterens forfedre hørte? Og hvem kjenner vel ikke „Fuhrmann Henschel"? Eller „Rose Bernd" og „Der Biberpelz"? Hvem kjenner ikke Hauptmanns Berliner folkekomedie „Die Ratten"? Og skildringen av en tysk families skjebne i verkene „Vor Sonnenaufgang" og „Vor Sonnenuntergang" er fylt av Hauptmanns kosmos.

Denne „kosmos" vilde ikke være fullkommen, hvis den ikke også innbefattet det kunstneriske menneske. Disse kunstnerskjebner lever i hans stykker: „Kollege Crampton" og „Michael Kramer".

For folkeslagene på den annen side av havene har det alltid været av betydning at Tyskland har en lang historie bak sig. En historie, som allerede var gammel og ærverdig, den gang statene på den annen side av oseanene først begynte sitt liv. Og en tysk dikter vil ikke gå den forbi. Hauptmann har øst av dens dypeste kilder i to av sine herligste verker, „Florian Geyer" og „Kaiser Karls Geisel". Det er ikke mulig innenfor denne ramme en gang å nevne navnene på alle de verker, hvormed Gerhart Hauptmann har gjort den tyske diktning kjent utover den hele verden. Hans prosaverk „Emanuel Quint", „Atlantic", „Der Ketzer von Soana", som lå i over seks år i hans skuff og som skulde bli et av hans beste verk, og das „Buch der Leidenschaft", et av hans personlige skrifter, er av dem som faller mig inn i dette øieblikk jeg står der taus ved vinduet ved siden av husets frue.

*

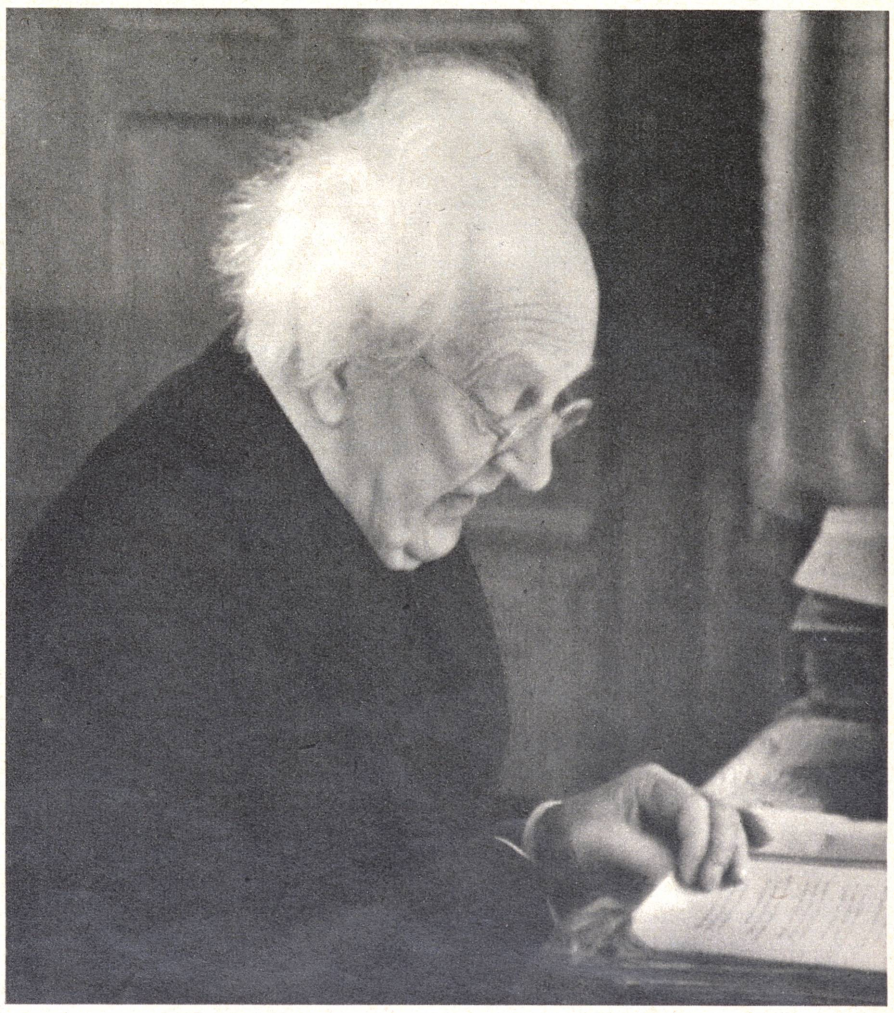
Så åpner døren sig. Stuepiken kommer med kaker. Hundene styrter inn som en jublende hvirvel — og så kommer Gerhart Hauptmann, han er høi av vekst, kledd i en sort bonjour, det vidunderlige hode omgitt av bølgende hvitt hår. Han kommer direkte bort til mig, trykker min hånd, ler og sier, idet han med overlegen sikkerhet glir lett henover det første øieblikks forlegenhet, at han beklager at vi har måttet vente så lenge på ham med teen.

Jeg kommer aldri til å glemme denne samtale. Fra de rum, som grenser til det værelse hvor vi inntar teen, kan vi se alle de skib som henger på veggene derinne. Og mit spørsmål om det ene er en melanesisk eller afrikansk trestammebåt bringer straks samtalen til å fly over alle verdens oseaner. Og Hauptmann forteller fra Amerika, fra England, fra Italia og derpå gjør han en håndbevegelse og begynner å snakke om Tyskland, et tema som han omfattet med sin rike ånd og ikke mer kom bort fra. Og alt det som vi kom inn på under denne hurtige og kloke samtale, hvor han førte ordet, fra hvilket standpunkt han enn betraktet en sak, alltid brakte han den på en eller måte i forbindelse med sitt eget land.

Hvorledes han lever nu i disse tider? Han så gjennem vinduet over til åsryggene. Han bor nu i Agnetendorf og til sommeren drar han til Hiddensee, den vakre øi, hvor han har en eiendom. Han går op i sitt arbeide, hans nyeste verk, „Iphigenie in Delphi" skal i oktober ha premiere samtidig på statsteatrene i Berlin og Wien. At arbeidet optar ham helt, blev likesom understreket ved at han måtte ta telefonen, et filmselskap i München vilde snakke med ham, en filmmanuskriptforfatter anmeldte sitt besøk, man laget atter en film av et av hans verker.

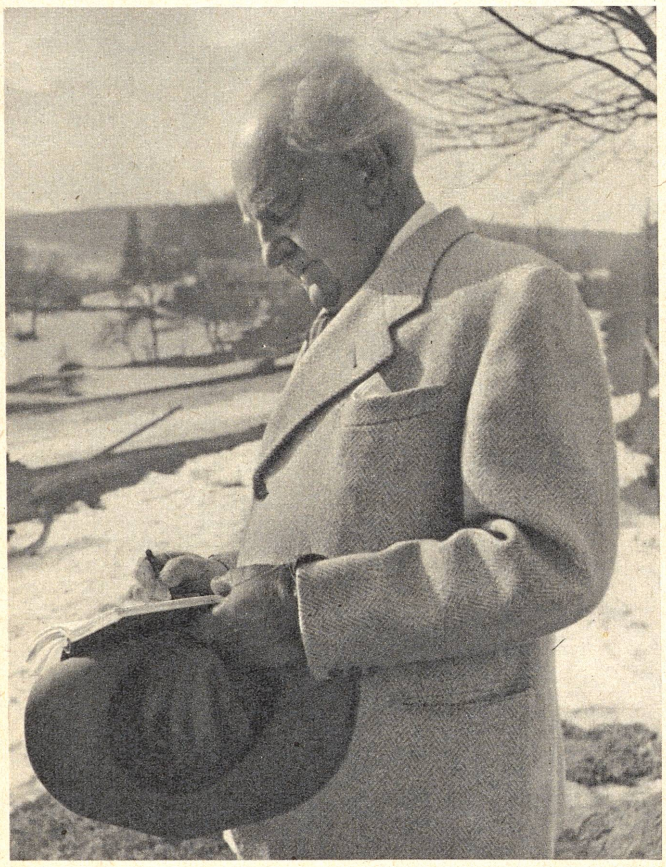
Hvorledes han arbeider? Han ga mig tålmodig beskjed om det og viste

(Fortsettes side 38)

Det er alltid en spesiell oplevelse

å høre Gerhart Hauptmann lese op. Den lyse, velklingende, bærende stemme utøver en egenartet virkning på tilhøreren, han synes å høre musikk .

Hvorledes dikteren arbeider:

Gerhart Hauptmanns arbeidsdag er nøie inndelt. „Om morgenen har jeg vanskelig for å komme i sving", forteller han, „ved 11-tiden foretar jeg mine produktive spaserturer, som jeg pleier å kalle dem. Ganske alene, naturligvis. Jeg arbeider nemlig svært gjerne ute i det fri. For dårlig vær har jeg sågar latt mig bygge en overdekket utvendig hall. På denne måte er nesten alle mine verker opstått ute i naturen. Av og til ledsager mine to grevlinghunder Fax og Ballu mig. (Bildet nedenfor.) Ponniene mine, Allegra og Jack, samt eslet Zettel lever desverre ikke mer. I mange år hadde jeg også en ridehest. Det er den beste kroppsøvelse som finnes." Hauptmann forteller videre: „De så jo det skapet med alle de store notisbøkene. Mine små bokstaver er desverre vanskelige å lese. Det er i det hele bare to personer i Tyskland som klarer å tyde dem. Presis 2 spiser vi middag. Derpå sover jeg. Fra henimot halv fem til kort før åtte dikterer jeg min kvinnelige sekretær, som forøvrig har vært 12 år her i huset. For det meste spaserer jeg frem og tilbake (Bildet til høire.) og hvis jeg en gang vil ta det makelig, så setter jeg mig i en av gyngestolene mine. Klokken åtte spiser vi aftens. Jeg setter pris på å ha gjester om mig, særlig har jeg interesse av folk med livserfaring. Det blir ofte temmelig sent. Vinen er et behagelig narkotikum. Jeg drikker den egentlig bare som sovemiddel."

På den lille bondegården.

Ved siden av dikteren ser vi hans tjener Fritz, som om dagen arbeider som forvalter, om aftenen serverer han ved det fortreffelig dekkede bord. Han har vært 30 år i huset. Gerhart Hauptmann, som er sønn av en gjestgiverieier fra det slesiske kursted Obersalzbrunn, gikk som ung mann bak plogen. Han har lært hele jordbruket, idet han så å si begynte med gjødselgrepet. Da han ikke greide sig noe særlig godt på realskolen i Breslau, sendte de ham nemlig — familiens smertensbarn — til en onkel som hadde forpaktet en landeiendom. Men den smekre lange sekstenåringen klarte ikke dette kroppsarbeide. Kjærligheten til landet har han imidlertid ennå: Han lever midt iblant bønder, forstmenn og tømmerhuggere eller om sommeren blant fiskerne på Hiddensee. Alle deres egenarter, sorger og gleder har han på en mesterlig måte skildret i sine sosiale stykker. Han snakker med dem hver dag på sine spaserturer til Kiesewald, hvor han eier et pent stykke akerland.

Nei, **den er ikke sammenleggbar. Den adlyder kun sin egen lov, det "ubøielige prinsipp". Et veloverveiet avkall på en enkelthet som er likegyldig for selve fotograferingen, opnådde en eksempelgivende presisjon.**

Rolleiflex og Rolleicord er uopslitelige. Deres fabrikknye presisjon blir bestående tross sterkeste utnyttelse. De er alltid klar til å "skyte". Rollei-presisjonen er et begrep og er dessuten en prinsipiell forutsetning for skarpe optagelser med et lyssterkt objektiv.

Kan et tall bevise?

400,000

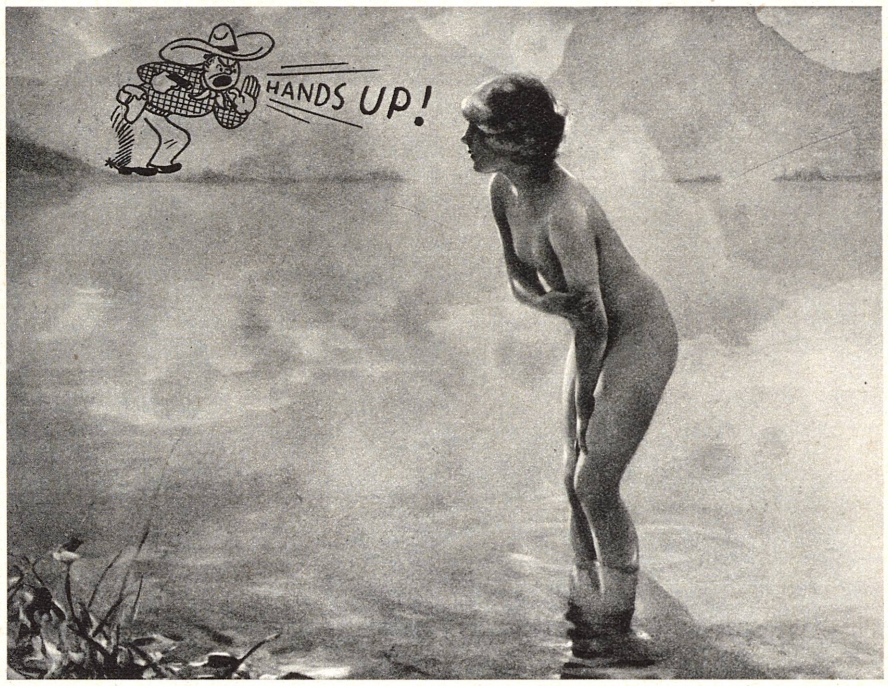
amatører, som utallige ganger har opnådd første premie, har hittil bekjent sig til Rollei.

Rolleiflex
Rolleicord

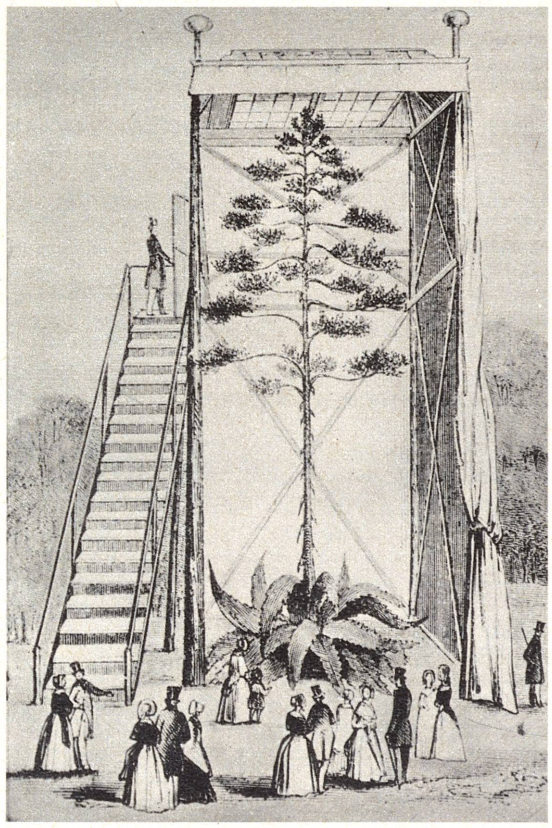
FRANKE & HEIDECKE / BRAUNSCHWEIG

Det var engang sensasjoner –

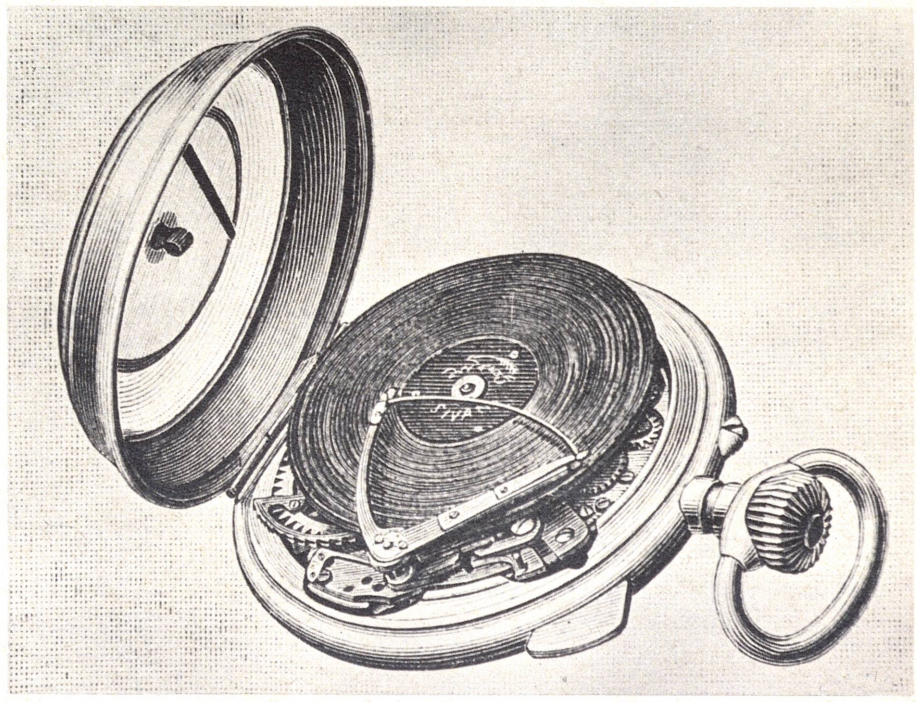
Umoralsk høstmorgen

I mange amerikanske bars smiler man idag av dette bilde med cowboyen som blev tegnet inn efterpå. Idag er det en spøk, men for tredve år siden var Chabas ,,høstmorgen'' (uten cowboyen) en alvorlig sensasjon. Den gang anklaget mr. Combstock, president i den amerikanske sedelighetsliga, maleren av bildet og hans forlegger for seksuell forargelse. Begge blev frifunnet. Men av reproduksjonen av ,,høstmorgenen'' blev fire mill. revet bort i en håndevending

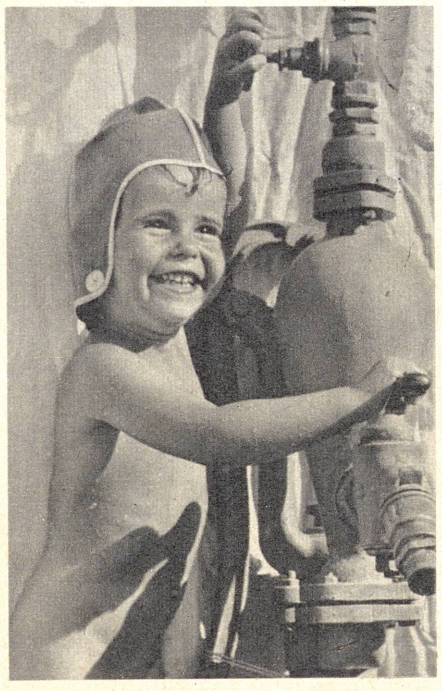
Død i blomstringen

Den mektige agave blomster bare hvert hundre år og dør så. I Berlins botaniske have venter man denne blomstringen i sommer. For hundre år siden bygget man i Amerika et stillas om en blomstrende agave

Her taler tiden

For femti år siden lo man i Genève da urmakeren Sivan tok patent på et ,,talende ur.'' Det ga tiden ved hjelp av en ørliten grammofon. Idag er Sivans system innført ved nesten alle telefonsentraler i verden som ,,tidmelding.''

Den allerførste varme soldag hopper en liten naken kropp ut og bort til brønnen. Frekt og fornøiet blir vannkranen skrudd på og forsiktig, ganske forsiktig forsøkt om vannet kanskje ikke er altfor koldt. Vannet er naturligvis koldt — men merker en slik liten „levende ovn" det? Han er lutter glede! Og vips! Man blir modig, dreier sig om og . . . hahaha! klinger en lys stemme i glede over de varme dager. Oplevelsen holder sig levende helt til om aftenen — i sengen berettes enda en gang stolt om det første friluftsbad!

Får jeg lov, mor?

KHASANA

KHASANA-KRONEN garanterer den samme gode kvalitet for alle kosmetiske preparater i Khasana-serien. Med samme ansvarsfølelse for kvalitet tar dyktige, utlcerte krefter sig av alle våre andre verdenskjente artikler.

KHASANA
Kosmetikk

Khasana dag- og natkrem
Khasana lebestift og rouge
Khasana ansiktspudder
Khasana neglelakk
Khasana øienkosmetikk

Navnet **PERI** sier alt

Peri barberkrem · Peri barberblad
Peri balsam · Peri fiksatur
Peri Hamamelis-krem
Peri Eucalyptus tannkrem

PARFYME
Serier

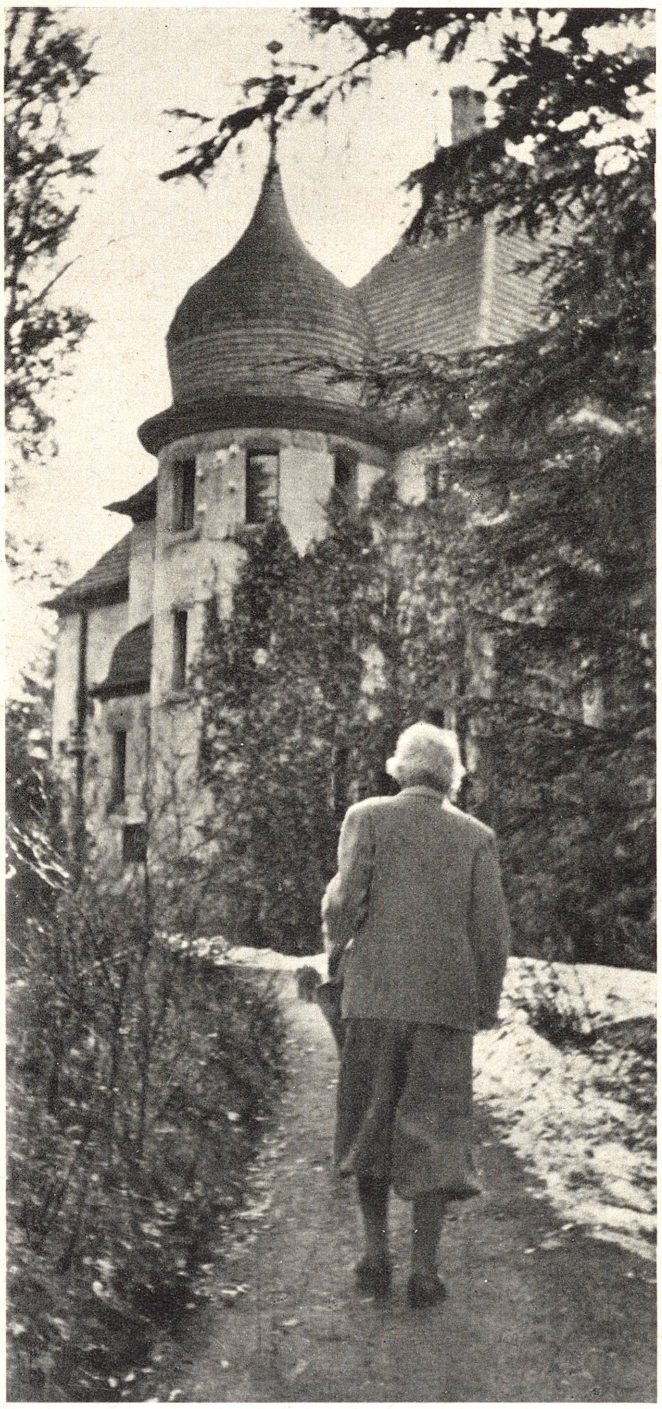
PRERIE
PACIFIC
ISOLA BELLA
KHASANA

Dr. Kurt Thomas
FRANKFURT AM MAIN

Forhandler: MIDELFART & CO. A/S
Oslo · Rosenkrantzgaten 3

BOHN

Fortsatt fra Side 34

. . . ved parkinngangen tok jeg avskjed med dikteren. I bakgrunnen ligger det gjestfrie „Wiesenstein" og hilser oss ennå en gang.

mig de originale ståpulter og sitt arbeidsværelse i husets tårn i annen etasje. Han gikk bort og åpnet et skap, der sto hans manuskriptbind. De var skrevet med små sirlige bokstaver. Han skrev for det meste ute i landskapet og så dikterte han det i maskinen til sin kvinnelige sekretær hjemme. Og når det regnet? Ja, da dikterte han også mest ute i det fri, for han hadde latt bygge en hall i haven ved siden av huset. Men så fortalte han at han hadde to arbeidsværelser, det ene var der vi sto i tårnets første etasje og så hadde han et til like over dette. Han kan nok slå sig til ro for en tid i et rum, men så føler han trang til å begi sig til det andre værelse. Han følger sterkt „de indre stemmer" når han skriver. Og ofte er det som om de vil forvirre ham. „Det er vanskelig å skrive når stemmene er i strid med hinannen", bemerker han. Han skriver langsomt og gjør sig møie med arbeidet. Han kritiserer det, forkaster meget av det og beholder det minste. Han viser mig manuskriptene igjen. De er gjennemstrøket og forandret og skrevet pånytt i tålmodig arbeide. På et bord ved veggen ligger diplomene, verdens fornemste ærespriser og de høieste utmerkelser er tilfalt ham. Han bare smiler og skyver det hele likesom til side med en håndbevegelse. — Vi går gjennem hele huset, dikteren og jeg. Begge hundene følger naturligvis med, de er tilfreds med mig nu. Et værelse vil de ikke så hurtig slippe mig ut fra, jeg forstår først ikke riktig hvorfor, men så skjønner jeg, hva de mener jeg må se på. Det er de tre bølgepapegøiene som sitter i sitt bur i kveldstillheten og så den vakre fugl som bor for sig selv og som har en rød flekk på snabelen, den underholder sig lenge med mig. Gerhart Hauptmann går foran inn i et annet rum og blir stående ved vinduet en lang stund, mens jeg setter mig på en stol og sier til hundene at jeg liker dem.

Dikteren står ved vinduet og ser ut i den mørke kveld, vi har ikke tent lys, for vi lever jo i krigens tid — bare fra en eller annen dør faller der et matt gult gjenskinn inn i værelset. Og så fortaper vi oss helt i drømmerier.

Da hører vi plutselig en vakker klang lyde gjennem hele huset. Det er likesom en syngende tone fra det fjerne. Den forstummer og setter inn pånytt, det er en violintone, fra en fulltonende syngende violin. Gerhart Hauptmann farer litt sammen, stryker sig med hånden over pannen og spør med lav stemme inn i det mørke værelse: „Hva var det for et rop?"

Og da jeg nu reiser mig, ennå ikke helt mig selv, da springer begge hundene foran og bringer husherren og mig inn i fru Hauptmanns værelse — der står hun og spiller violin. En av de kostbareste Stradivari-violiner som fins i verden.

*

Da vi sitter ved aftensbordet — under denne fine venesianske lysekrone av klareste glas — spør jeg dikteren, hva det er for en film som for øieblikket er i arbeide på grunnlag av hans verker. Han ler, skyver rødvinsglasset til side, bøier sig over til mig og mener, at alt her i verden må ha sin orden og sin rett. Nu er det blitt aften og nu står det til ham å spørre og å få svar, nu er det ikke lenger han som må stå til rette. Hva er nu min mening, er den trestammebåten virkelig melanesisk arbeide? Hvorledes så det ut i New York i 1939 og hvorledes var det i London like før krigsutbrudd det? „De er intet kontinentalt folk, disse englendere", sier han, og snakker om at han ved sitt besøk der borte fant ungdommen mer mottagelig for fotball enn for åndelige verdier.

*

Da vi er ferdig med å spise, kommer tjeneren Fritz, som har tjent hos dikteren i 30 år, og sier: „Fru doktor, det brenner i kaminen". Og som vi trer inn i hallen, da er denne atter undergått en fortryllelse. Flammene fra ilden som brenner i kaminen, lyset fra de få kjerter som lyser i rummet, stråler mot taket i et rød-gult lys og nu først får man det rette begrep om denne hall: den er som et staselig sideskib i en gotisk katedral. Nu først kommer taket til sin fulle virkning, nu i lysets flagrende skinn begynner først de statuene å få liv som står her. Engelen fra Siena bringer Maria det guddommelige budskab. Stenfiguren fra domen i Naumburg, Gela, leser i en bok og i denne time og i denne belysning gjenspeiler hennes øine det hun leser. De to figurene og de andre skikkelser, også det store persiske teppe, alt sammen får på en magisk og uforklarlig måte en dyp plastikk, således at hele rummet forvandles til et levende landskap.

Jeg ser op mot taket. Gullbemalte soler stråler ned til mig.

Betrakter veggene, går bort og ser på maleriene, som jeg ista ikke hadde lagt så nøie merke til. Jeg spør hvorledes de er kommet i stand. Dikteren svarer: „Jeg sa til professor Avenarius: „På denne store veggen her . . . fullt av engler, fabeldyr, sommerfugler . . . de herligste fuglearter, blomster . . . musikk uten ende. Himmelstigen med vår Herre oventil — Adam og Eva spiser av livets tre . . . Hannele kjører med sitt barneføIge like inn i himmerike. Og så må De lage malerier av høns og gjess, kuer og gjeter, årsmarked og skyttergilde — hele fat fulle av klot, alt det som en slesier setter pris på og som ubetinget må forefinnes i himlen . . ."

Og som vi sitter eller står der ved kaminen og mens jeg ser mig om for å få et begrep om alt det som lever i dette rum, da snakker dikteren om folkeslagenes sagn og myter; hans hustru bøier sig over til ham og lytter som vi til denne sonore, kraftige og beherskede stemme som i langsomme og vel formede setninger fremtryller disse myter for oss. Også dikterens hustru som hun står der ved kaminen, kledd i en høihalset beigefarvet aftenkjole, virker som en pendant til de engler som ellers står omkring i rummet og hvis kledebon man er fristet til å kysse.

Da jeg i den sene nattetime forlater huset, blir jeg stående et øieblikk foran terrakotta-løven ved husinngangen. Jeg spør husherren hva den har for en betydning. Han fant den en gang på søppeldyngen i en italiensk landsby og tok den med til Tyskland. Nu har han utnevnt den til sitt våpendyr.

Efter at jeg allerede hadde vandret et godt stykke nedover den månebelyste vei til Agnetendorf, merker jeg at begge hundene følger trofast efter mig. Jeg ber dem å gå hjem, men de hykler manglende forståelse for det menneskelige språk og så er det ikke annet å gjøre enn å ta en under hver arm og bære dem tilbake igjen og bringe dem i sikkerhet innenfor havegjerdet.

Rudolf van Wehrt

Kort og godt

Anekdoter fra hele verden

Elefantene er kloke dyr

I et sirkus var der syv elefanter. En av dem blev forkjølet og fikk en slem hoste. Vokteren ga den en bøtte varmt vann, som han hadde helt en flaske rom oppi.

Dagen efter hostet alle elefantene.

Den engelske hatt

En irlender kom inn i en engelsk hatteforretning. Englenderen forlangte 15 shilling for den hatten som irlenderen hadde søkt sig ut.

„Jeg kan bare betale 2 shilling", sa iren, „den er heller ikke verd mer".

„Jeg må imidlertid ha 15 shilling, hvis jeg skal kunne leve av min forretning", erklærte englenderen.

„Kunde De ikke leve litt mere beskjedent?" spurte iren.

Da tok englenderen iren til side og sa med dempet stemme: „Naturligvis kunde jeg det. Men inntil nå har ingen tenkt på det, ikke en gang jeg selv. Jeg forærer Dem hatten, på betingelse av at De ikke forteller det til noen."

Bestikkelse

En liten gutt skulde ta levertran. Men han likte den ikke. Derfor lovet hans foreldre ham, at for hver skje med levertran som han tok frivillig, vilde de legge 20 øre på sparebøssen hans. Gutten gikk med på forretningen og tok nu flittig sin levertran. Da flasken var tom, blev sparebøssen åpnet. Den inneholdt 5 kroner og åtti øre.

For disse pengene kjøpte foreldrene en ny flaske levertran.

Kirkesogn og verdensrike

„De hører ikke til mitt kirkesogn", sa en engelsk geistlig til en marineveteran med treben, som hadde henvendt sig til ham om understøttelse, „og da kan jeg heller ikke hjelpe Dem". Jeg har kjempet for alle kirkesogn i det hele empire", svarte den gamle sjømann, „men slik er dere her på øia: når dere ikke lenger har bruk for en, så vil ingen ha noe mere med en å gjøre".

En vis manns spørsmål

En gammel inder reiste til San Francisco. Hans amerikanske venn, som møtte ham på båten, sa til ham: „Vi tar trikken til hotellet — så sparer vi 10 minutter." Den gamle inder smilte og sa: „Og hva skal vi gjøre med de 10 minuttene?"

En berlinerinne skulde kjøpe et par strømper...

„For en nydelig kjole!" To venninder spaserer forbi alle de skinnende glass-skap, som står på Kurfürstendamms fortau. Igjen står de nedenfor foran de vakreste saker. „Se der, det fortryllende undertøiet!" — „Kjære dig!" kommer det som et sukk, „jeg vil jo bare kjøpe strømper! Og forresten, tenk på klæskortet! Men vet du hva, vi spør i butikken ...!"

„En slik kombinasjon koster 16 Mk.!" sier butikkdamen, „og bare 6 punkter!" „Bare 6 punkter? Storartet, den kjøper jeg!"

Men nu til strømpene! Et øvet, kritisk blikk: florlett og myk kjennes silken — og ikke en eneste vevefeil. Strømpene blir altså lagt til kombinasjonen, og 4 punkter til faller for saksen

„Jeg har så mange punkter igjen!" Leende svinger blondinen klæskortet sitt foran venninden. Av 150 punkter har hun enda mange nok til overs for andre ting, og dessuten har hun . . .

. . . sammen med alt det andre enda kjøpt denne fortryllende kjolen med sååå meget stoff! Egentlig behøvde hun bare strømper, men når damer handler . . .! Klæskortet tillater det — og mennene? De er vant til det!

Det menneskelige urverk

Vitenskapen om de „kritiske tider på dagen"

Hver dag, De lever, går omtrent i en og samme takt — søvn, spising, arbeid og hvile følger som regel på hinannen efter en bestemt timeplan. „Intet under, at kroppen innstiller sig på det", sier vi, når vi er trette om kvelden og sultne om middagen. Kroppen melder sig når tiden er inne, d. v. s. når sulten eller trettheten har nådd høidepunktet.

Men bak denne livets jevne gang ligger mer enn en regelmessig overholdelse av arbeids-, sove- og spisetider, det dreier sig her om et veldig livsvitenskapelig problem.

De har sikkert hørt om at vårt hjerte arbeider som en pumpe, stadig og utrettelig i samme takt. Når det er mer å pumpe, så arbeider dette apparat inne i oss altså hurtigere, når der hersker ro, arbeider det langsommere. Men når vi lar et menneske hvile i noen dager efter hinannen og undersøker pulsen i denne tid, da oplever vi en overraskelse. Pulsen er høiest ved 4-tiden om eftermiddagen, lavest ved 4-tiden om morgenen, hjertet slår altså aldeles ikke i jevn takt. Dette minner oss kanskje om et sykehusophold. Om eftermiddagen mellem 4 og 5 kom den vennlige sykepleiersken med febertermometret, fordi legemstemperaturen som regel er høiest på denne tid.

I teknikken kjenner vi ikke til noe apparat som uten sterkere påkjenning øker sitt arbeidstempo. Helt uavhengig av sin arbeidsytelse forandrer hjertets takt sig i dagens løp. Men — er takt det rette ord? Takt gis der ikke hverken i den levende eller den livløse natur, men bare i den menneskelige ånds produkter, for eksempel i maskiner og urverk eller i den jevne takt som påtvinges et menneskes liv i storbyene. Livet forløper imidlertid efter en bestemt rytme, en stadig gjentagelse av den samme foreteelse i bestemte tidsavstander.

Til vår overraskelse opviser altså vårt hjerte en daglig rytme med to temmelig fastliggende vendepunkter. Det samme gjelder om legemets temperatur og om blodtrykket. Denne rytme synes ganske enkelt å kunne tilskrives den menneskelige dagsinndeling. Høidepunktet, ved 4-tiden om eftermiddagen, faller sammen med en økt arbeidsytelse, som optrer efter en avtagende arbeidsytelse ved middagstider. Tolv timer senere, ved 4-tiden om morgenen, utøver søvnen sin virkning på legemets funksjoner. Således synes altså denne rytme åpenbart å være avhengig av dagsverket, det er altså ikke noe bemerkelsesverdig, og man behøver egentlig ikke å hefte sig ved det.

Men så kommer imidlertid forskerne med sitt tallmaterial og forteller oss, at denne rytme egentlig er vidunderlig. Vi har nemlig forvekslet årsak og virkning. For de mennesker, som på grunn av sitt yrke må arbeide om natten og sove om dagen, bibeholder denne rytme. Spebarn, hvis daglige liv består i å sove og å ta næring til sig, viser nøiaktig den samme rytme som normalt levende voksne. Det dreier altså om noe mer enn selve dagsinndelingen. Kosmiske forhold? Eller en indre regulering?

La oss først undersøke andre rytmiske foreteelser. Blodets gehalt av blodsukker, klor og urinstoff forandrer sig i løpet av en 24 timers rytme. Nyren utskiller minst ved 4-tiden om morgenen, mest ved 12-tiden. Mange hormonkjertler arbeider på samme måte

De kritiske tider på dagen

Ved dette jevne „op og ned" i vårt liv er det altså en hemmelighet, som for oss ikke blir ubetydeligere når vi blir opmerksom på at det er mellem kl. 4 og 7 om morgenen at livet og døden rekker hinannen hånden — på denne tid av døgnet finner de fleste fødsler og de fleste dødsfall sted. På denne tid forekommer også den fortidlige opvåknen, som så ofte forstyrrer en sunn søvn, og impulsive handlinger når også da sitt høidepunkt. Disse timer hvor lavmålet og høidepunktet står i sterkt motsetnings- og spenningsforhold til hinannen, har man betegnet som den „kritiske tid på dagen." Som et sidestykke til denne „sene natt" har vi som den annen kritiske tid på dagen den „tidlige aften", som frem for alt kjennetegnes ved stigende feber hos mange syke. Den tredje „kritiske dagstid" er den såkalte „middagssenkning." Den synes oss å være høist „ukritisk", og gjør sig i alminnelighet merkbar ved ønsket om å ta sig en liten middagslur. Man har ofte ansett middagsluren for å være et utslag av „overkultur", men den tyske forsker Hellpach har med rette pekt på at det her dreier sig om et elementært behov. Det forekommer ikke bare hos det primitive menneske, men også hos dyrene. Dette må ikke opfattes som en lovprisning av middagshvilen — den blir kun tilkjent en biologisk berettigelse. „Middagsskillet" er ingen avslappelse efter formiddagens arbeid, men må betegnes som den tredje kritiske tid på dagen. Vår arbeidsevne synker altså noe ved middagstider, ganske av sig selv.

Vitenskapen har nå forsøkt å finne årsaken til den menneskelige dagsrytme. Termometer og barometer viste sig herunder ikke å være til noen større hjelp. Men overgangen fra lys til mørke står i forbindelse med dagsrytmen, som dog ikke helt kan forklares bare ved denne. Akkurat som plantevekstene i midnattsolens land har sine sovebevegelser helt uavhengig av lysforholdene, så bibeholder også de mennesker, som må leve på disse breddegrader, sin dagsrytme.

Retter legemet sig efter solen?

Nå ligger jo de hovedsakelige vendepunkter i vår daglige rytme fire timer efter solens høieste og laveste stand. Når jeg reiser til Amerika og derved sparer inn seks timer, så følger min dagsrytme allikevel tiden efter klokken. Den blir altså ikke dirigert fra et kommandosted i vårt legeme. Således konsentrerte forskernes interesse sig om solens betydning, og to tyskere, B. og T. Düll, som især har studert ophopningen av dødsfall på bestemte tider, mener å finne den endelige årsak i elektriske prosesser, som utgår rytmisk fra solen. Hvis ytterlige undersøkelser skulde bekrefte denne formodning, da vil alle motsigelser og uklarheter være opklart. Da vet vi, hvorfor nattarbeideren holder seigt på sin livsrytme, hvorfor rytmen også ved en reise til Amerika forholder sig som om den forstår klokken, og hvorfor det menneskelige legemes funksjoner forløper likeså regelmessig i midnattsolens land som andre steder på jordkloden. De elektriske fenomener som utgår fra solen vil altså komme til å beskeftige forskerne i de kommende år.

Det er ganske åpenbart at disse problemer har en stor praktisk betydning. Sammenlign bare Deres dagsinndeling med Deres dagsrytme. De har en gjennemgående arbeidstid, d. v. s. De understøtter ikke „middagsskillet" — den naturlig forminskete arbeidsevne ved middagstiden — ytterligere med et kraftig måltid. De spiser bare lettfordøielig mat. De avslutter Deres arbeid ved 4- eller 5-tiden om eftermiddagen, altså på et tidspunkt, hvor De føler Dem forholdsvis oplagt og kan vie Dem Deres familie. De vilde naturligvis kunne arbeide „bedre", hvis De sjaltet inn en lengere middagspause — men da måtte De ofre private interesser. På den annen side vet vi, at den selvstendige arbeider, frem for alt så mangen åndsarbeider, først utpå eftermiddagen kommer i riktig sving. Vi vet nå at dette er en følge av dagsrytmen. Det hender også at han ikke tenker på å bremse sin iver i rett tid og forleder sig selv til nattarbeid.

Vår arbeidsinndeling, vår utnyttelse av fritiden og en vesentlig del av vår sunnhetstilstand henger altså sammen med dagsrytmen og det er lægens opgave å undersøke dette forhold hos sine pasienter, likesom faren må være opmerksom på det hos sine barn og driftslederen hos sine arbeidere. Ved en klok dagsinndeling kan nattarbeideren tilpasse sig rytmen, således at han ikke tar skade av å måtte gjøre natt til dag. Utforskningen av rytmen er av fundamental betydning for vårt liv, for så lenge vi vandrer under solen kan vi ikke unnfly den og ikke ustraffet sette oss ut over den.

Dr. Heinz Graupner

Menneskets livsur *med de "kritiske dagstider". Mellem klokken 4 og 7 om morgenen, i "sen-natten" rekker liv og død hverandre hånden. Dens motsetning er "for-aftenen", som hos mange syke gjør sig bemerket ved feberstigning. Det tredje kritiske punkt er "middagskillet", som bringer med sig en trang til å sove*

Siste nytt . . .

Spøk og alvor

„New York Sun" morer sine lesere med skildringer fra rekruttenes liv i øvelsesleirene. Avisen forteller for eksempel om en nybakt soldat som kom inn i skriverummet og ba om en stenografdame for han vilde diktere et brev til sin mamma.

Sersjanten spurte selvfølgelig den unge mann om han hadde fått en skrue løs.

„Hvorledes det?" svarte rekrutten. „Det står jo bestandig i avisene, at denne krigen er en maskinkrig?!"

Virkelig en god spøk og den vil forhåpentlig også fortsette å være det for alle de amerikanere som fører krig og krigsagitasjon med — skrivemaskin.

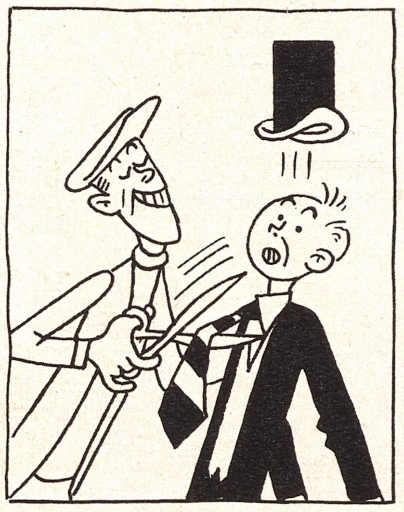
Det gamle skoleslipset

I England er kampen om det „gamle, gode skoleslipset" brutt ut igjen. De personer som det var forunt å bli sendt på en av de dyre „Public Schools" av sine foreldre, har rett til å bære „skoleslipset". Det finnes englendere som ikke lenger tåler å se dette skoleslipset, fordi de — å dømme efter de mange åpne brev til avisene — betrakter det som „snobismens flagg".

Det er meget som tyder på, at dette flagg snart vil bli halt ned. Og det er nok ikke det eneste flagg som kommer til å bli strøket i England.

Også en bevisføring.

„Daily Mail" fremviser med stolthet et bilde av damperen „Queen Eli-

zabeth", som på 14 dage for tvers over Atlanteren fra New York til Kapstaden „uten å treffe på et fiendtlig skib". Dette er, så mener „Daily Mail", et ugjendrivelig bevis på det uforminskede britiske herredømme på sjøen. Men omtrent på samme tid for det tyske handelskib „Lech" fra Europa til Syd-Amerika uten å møte et eneste britisk handels- eller krigsskib.

Efter „Daily Mail"s logikk, altså et ugjendrivelig bevis på det uforminskede tyske herredømme på sjøen.

Hvilket skulde bevises.

Bruk ikke ordet „Blitz"!

„Jeg må få protestere mot den overhåndtagende misbruk av det tyske ordet „Blitz"! skriver Frank Wheeler fra Kinnersley til „Daily Mail" i London. „Vårt språk trenger ikke til å bli beriket med et ord, hvortil der knytter sig så ubehagelige assosiasjoner!"

Herr Wheelers motvilje må formodentlig føres tilbake på nytelsen av den av den britiske regjering så varmt anbefalede „Blitz-Suppe".

Et sluttet kretsløp.

Det amerikanske tidsskrift „Time" forteller om et heldig gjennemført eksperiment, ved hjelp av bomullskapper å beskytte nyklippede får mot forkjølelse.

Virkelig en god idé! Hvis det nu også lykkes, ved hjelp av fåreullsdekker å bevare bomullsbusker mot nattfrost, så er naturens kretsløp atter en gang sluttet!

Det er menneskelig å feile

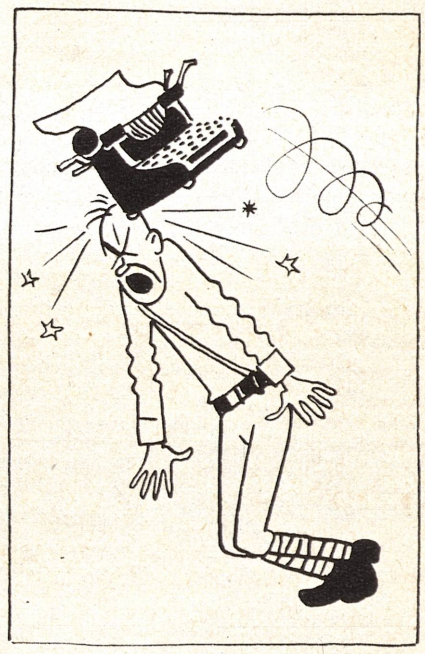
I engelske skibsrederkretser hersker der stor indignasjon over sjøfartsministeriet. Efter hva „Daily Mail" påstår, er det bare 200 av dets 2000 funksjonærer som har greie på skibsfart. Således kan det for eksempel forekomme, at et skib blir beordret til Cardiff for å kulle, noe som passer dårlig, når det dreier sig om en petroleumstankbåt.

Men man burde i London trøste sig med at de tilbedte amerikanere heller ikke forstår sig noe større på skib.

Ellers vilde de neppe sende destroyere til England, som i virkelighet bare er svømmende ambulerende jernskrap.

De gale har det godt

„Daily Mirror" siterer følgende uttalelse av Bernard Shaw: „Plyndrere setter man fast selv om deres misgjerninger er forholdsvis ubetydelige. Når skal vi lære å få fjernet våre tullebukker?" Hvortil bladet bemerker, at det ikke er så liketil å identifisere de narrer som bekler et høit embede, da de kan beklage sig på høiere hold og forlange skadeserstatning — og da er de ikke bare narrer, men rike attpå til. Og da vil man vel også i fremtiden, i stedet for å leve som „Herrgott in Frankreich" heller fortsette som narr i England.

Hvordan skal det belyses?

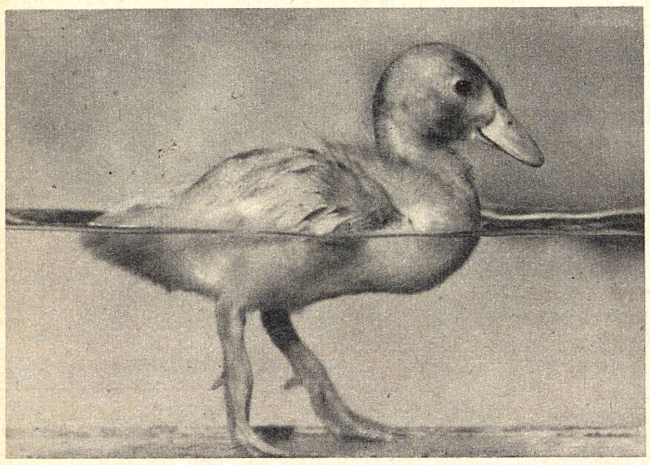
Strengt tatt har alle motiver forskjellig lysverdi, og fordrer derfor tilsvarende belysningstid. Brøkdeler av et sekund for meget eller for lite kan nemlig forandre hele billedets karakter. Dette gjelder særlig for farveoptagelser. Ved farveoptagelser skulde en bare stole på en nøiaktig målt belysningstid, t. eks. den som vises av den innebyggede fotoelektriske belysningsmåler i CONTAX III fra Zeiss Ikon. Å knipse med CONTAX III vil derfor si det samme som at hver

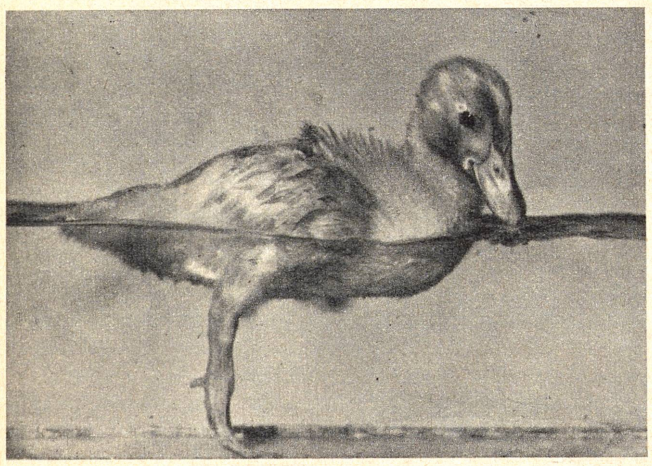
optagelse blir ensartet riktig belyst. Andre fordeler er: Den innebyggede avstandsmåler (ettvindus-målesøker), utvekselbare Zeiss - objektiver med bajonnettfatning, klimafast spaltelukker av metall med hastigheter inntil $^1/_{1250}$ sekund, avtagbart bakstykke o.s.v. CONTAX III er derfor også kameraet som mestrer alt. Brosjyrer og alle nærmere oplysninger vil De få hos Deres Zeiss Ikon forhandler. Generalagentur for Norge: Skarpmoen & Co., Dronningens gate 36, Oslo

Mesterfotos med disse tre: Zeiss Ikon kamera, Zeiss objektiv, Zeiss Ikon film!

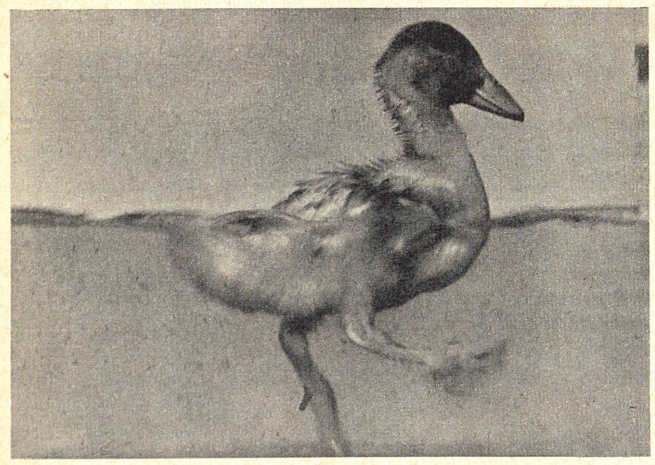
Det er ikke så helt enkelt . . .

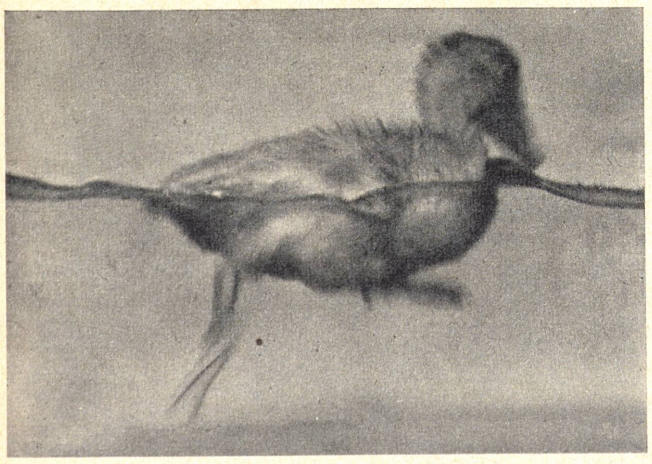
En fotograf vilde engang nøiaktig se og vise hvorledes en andunge som nettop er sluppet ut av egget gjør sine første svømmeforsøk. Altså satte han den i et glassbasseng som var halv fylt med vann. Til å begynne med marsjerte andungen rolig frem og tilbake

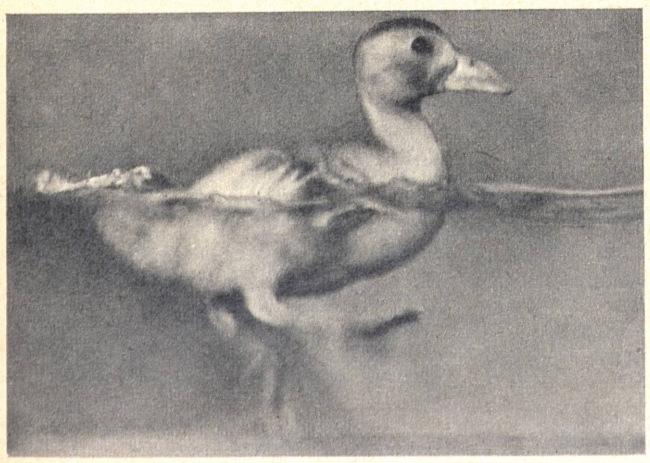
Da vannet overalt nådde den til brystet, blev den sluttelig urolig. Nysgjerrig smakte den på det merkelige element med nebbet. Men da andemor ikke var til stede, kunde heller ikke trylleordet „vann" utøve sin beroligende virkning

Endelig blev det hele så ugemyttlig for den at den begynte å strekke sig for på en eller annen måte å komme sig ut. Engstelig holder den sig herunder ennu fast til bunnen — men så fast står ikke den ene fot heller, og dertil blir andungen så glad til sinns, den gripes av en særlig behagelig følelse . . .

. . . og uten å vite det gir den lille skapning sig plutselig elementet helt i vold. Den slipper bunnen, stiger sakte op, blir båret av vannet — og svømmer som om den hadde gjort det hundre ganger. Den ser sig tilfreds om og . . .

. . . gjør sine første svømmebevegelser. De små benene ror i takt „en-to, en-to". Slik går det for sig. For oss ser det komisk ut, men samtidig også rørende. En andemors stolthet når hennes små lærer å svømme blir helt ut forståelig. Og da de kan det så hurtig, blir det også forståelig at de av moren i de første uker stadig blir fremført som de reneste vidunderbarn

Når *Lavendel* blomstrer

ligger en sanseberusende duft over markene. Den heldige som ånder inn den naturfriske duft fra de tusener av levende blomster, føler da riktig det spesielle ved Lavendel det kraftige det krydrete!

Denne typiske lavendelduft hos de levende, friske blomster har Mouson efterlignet naturekte i den herlige duftkomposisjon

Mouson Lavendel

„med postvognen"

Forfrisk Dem med den naturlignende Mouson Lavendel, når De er varm efter sport, lek eller dans — styrk Dem dermed, når De er trett, kvikk Dem op ved den, når De ikke føler Dem helt vel.

Denne duft av den livsfriske Mouson Lavendel „med postvognen" blir særlig satt pris på av kjennere. Den er sportslig, fremragende, bitterkrydret og allikevel mild.

LEGG MERKE TIL VAREMERKET "MED POSTVOGNEN"

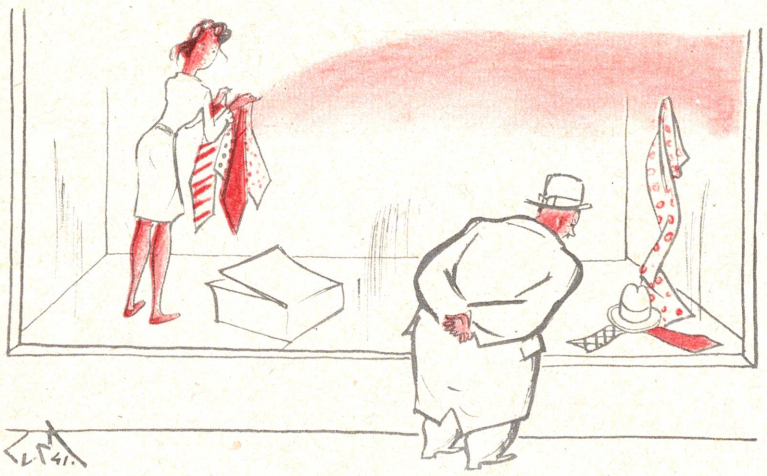
Om pikene i

Erfarne forretningsmenn lar bare sine vakreste damer hente noen varer i vinduet eller stille noe ut. Og hvis de er svært erfarne, tilføier de: „Men vær nå riktig forsiktig da!" Det sier de for at de vakre pikene kan bli sett så lenge som mulig av de forbipasserende. Og den tiltrekningskraft som de dermed gir sine utstillingsvinduer, er virkelig enestående. Av denne grunn er det altså best å overlate vakre unge damer vinduets utsmykning. For den beste dekoratørs arbeid er i sin virkning lik null, sammenlignet med det fascinerende syn av to-tre unge piker som kryper omkring på alle fire i det trange vindusrum. Mens de er ivrig optatt med å dekorere, later de som om de ikke aner hvor mange øienpar som stirrer på dem fra gaten. Men deres kinner er røde og i all hemmelighet fniser de til hverandre. Utstillingsvinduet kan være så fint det bare kan bli — i det øieblikk det er ferdig og pikene forsvunnet, lider det den samme skjebne som alle andre utstillingsvinduer, det formår ikke magisk å fange alle forbipasserendes øine. Denne magi opstår øieblikkelig, såsnart der vises det minste livstegn i vinduet. Det er som regel nok at det i bakgrunnen gjennem stoffoldene . . .

. . . viser sig en smal ungpikehånd !

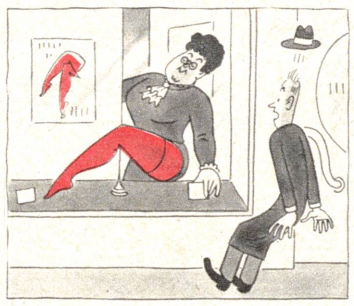
Fleres opmerksomhet er allerede vekket. Hvis til og med et slankt dameben blir synlig, stanser hver en fot utenfor, og mangt et hjerte banker fortere. Selv menn som har det travelt, blir stående, mens de

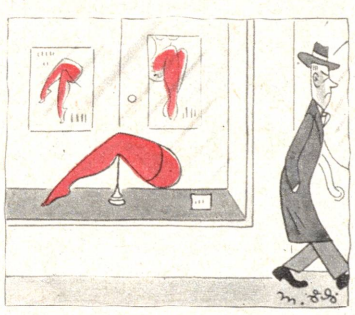

"Er det nok folk foran vinduet, Elli? Kan vi endelig begynne å dekorere??"

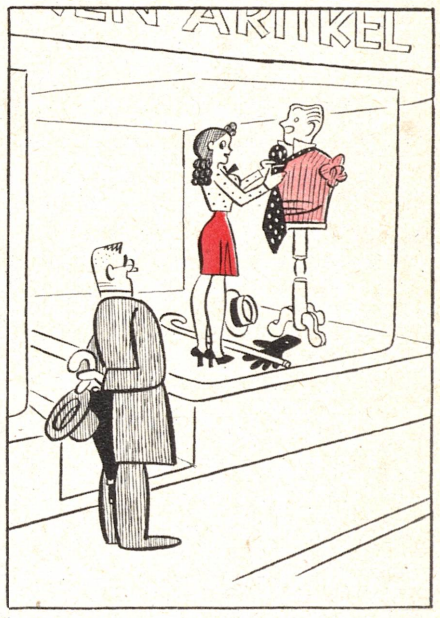
*

Stoikeren. (Slike mennesker finnes det også foran utstillingsvinduene)

Skuffelsen!

"Skal jeg virkelig gifte mig med Lotte? Hun skulde nå egentlig ikke vite, hvordan man binder slipset på en mann!"

"Nå, småpiker?" Den mest forlegne blir også dumdristig, når en glassrute er imellem

"Ser du, slik en figur ønsker Franz at jeg hadde!"— "Virkelig? Rudolf sier — heller en liten skjønnhetsfeil, enn alt av papp!"

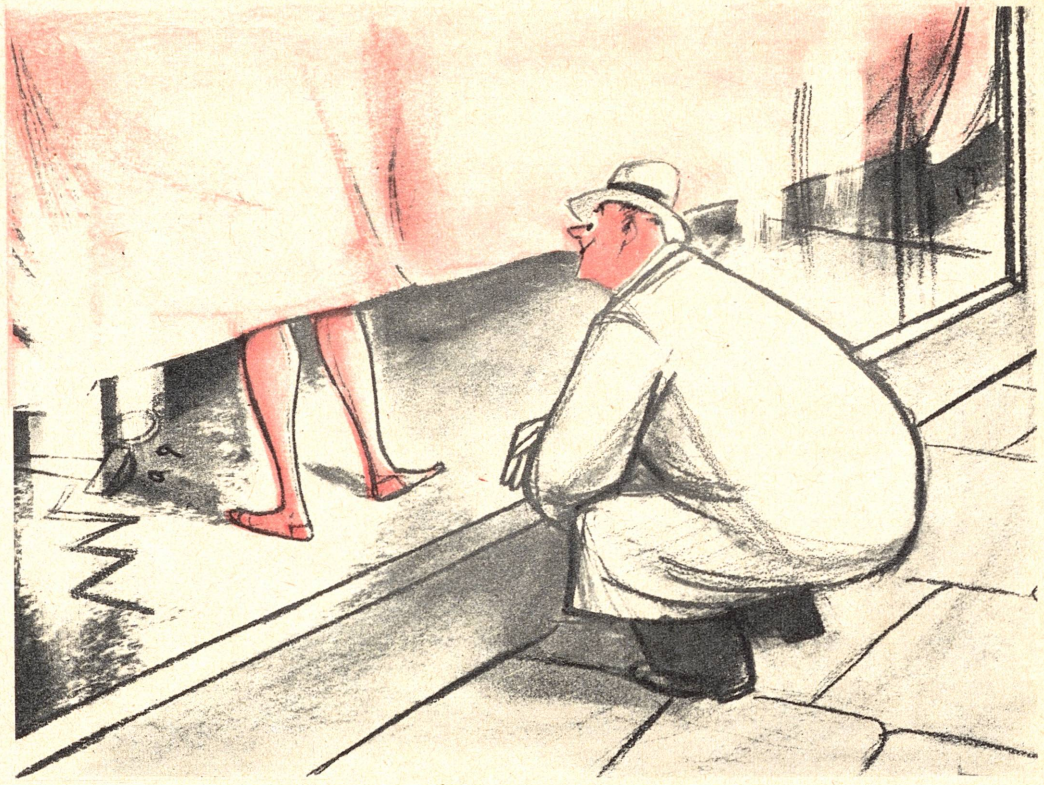
utstillingsvinduene

mer generte går ganske langsomt og later som om varene i vinduet er umåtelig interessante, samtidig som de kaster et stjålent blikk på damebenet. Blir endelig hele piken synlig, så smiler flere av tilskuerne forlegent, men de frekke forsøker å hypnotisere vesla. Dette lykkes aldri. Det er igrunnen rart at det åpenbart er helt umulig å lære en pike å kjenne sånn gjennem en rute. De mest fullendte grimaser opfatter piken som tåpelige, og banker man på ruten, opnår man i høiden at hun blir indignert. Nedtrykt og straffet med forakt sniker enhver „forfører" sig avgårde. Men det finnes også menn som ikke lar sig skremme så lett, som går inn i forretningen fast bestemt på å lære denne piken å kjenne. Lykkes det dem å bli betjent nettop av henne, er de svært stolte. Som regel kommer de ut av butikken med en stor pakke — og lang i ansiktet. De er blitt offer for den moderne salgs-psykologi. Pikens fortryllende elskverdighet, de strålende øine som uskyldig gjengjelder „kundens" bønnlige blikk, det kunde ikke skuffes! Mannen kjøpte og kjøpte, og først da en spydig stemme viste veien til kassen, var drømmen fullstendig forbi. Men det finnes også andre piker i utstillingsvinduene, og uten å blunke står de...

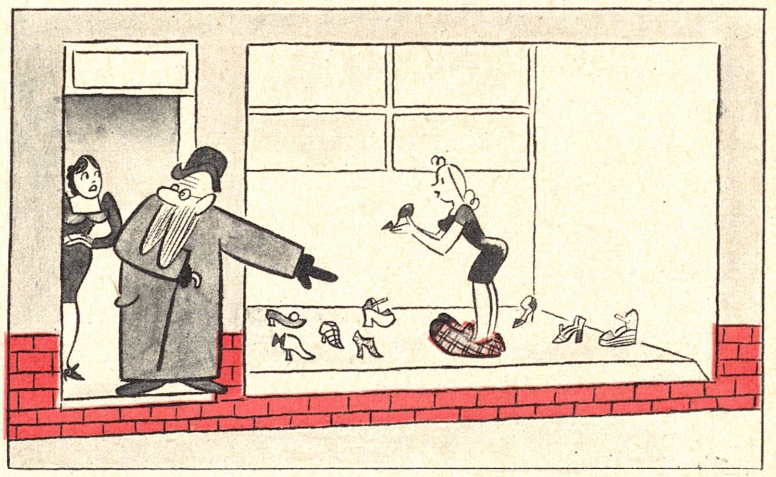
bare halvt påklædd, prisgitt omverdenens blikk!

Disse pikene har intet hjerte, og deres hele liv er stivnet i en forførerisk gestus: det er dukker. Også de utøver sin virkning — om det så bare er mangen en kvinnes misunnelige blikk, som idet hun passerer, ønsker sig en lignende idealfigur. Menn tenker mer realt, og med sitt medfødte skarpsinn merker de også straks at her foreligger et oplagt bedrag. En slik pappdames henrivende smil blir altså bare kvittert med et foraktelig blikk. Dersom bare en riktig pike vilde stå i vinduet og smile halvt så elskverdig! Men akk, pikene forblir kjølige, og opfinnelsen av det gjennemsiktige stoff som man kaller „glass", virker samtidig til forbannelse og lykke. Til forbannelse, da glasset forhindrer en i å omfavne noe som står innenfor rekkevidde — og til lykke, da det i det minste intet skjuler. Det skulde da være at der var spent op et forheng. Det er overhodet det mest fatale. Alle piker som har noe å gjøre i et utstillingsvindu, bønnfalles hermed om aldri å la et slikt forheng spennes op. Det er også for dem selv, for deres anseelse i verden meget bedre å la være. For hvor lett kan ikke en eller annen dra den slutning at „her er det sikkert en mindre pen pike som dekorerer dette vinduet!"

A. S.

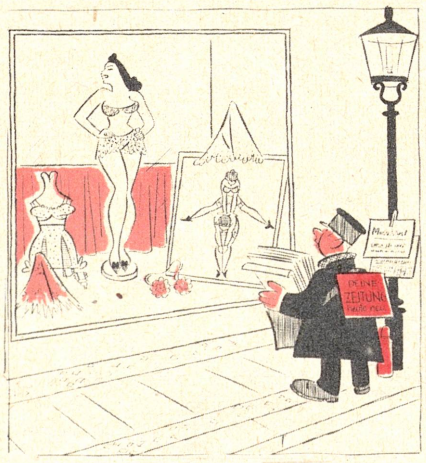
Den fagkyndige.
„Hm, hm, ikke dårlig! Ser jo helt bra ut!"

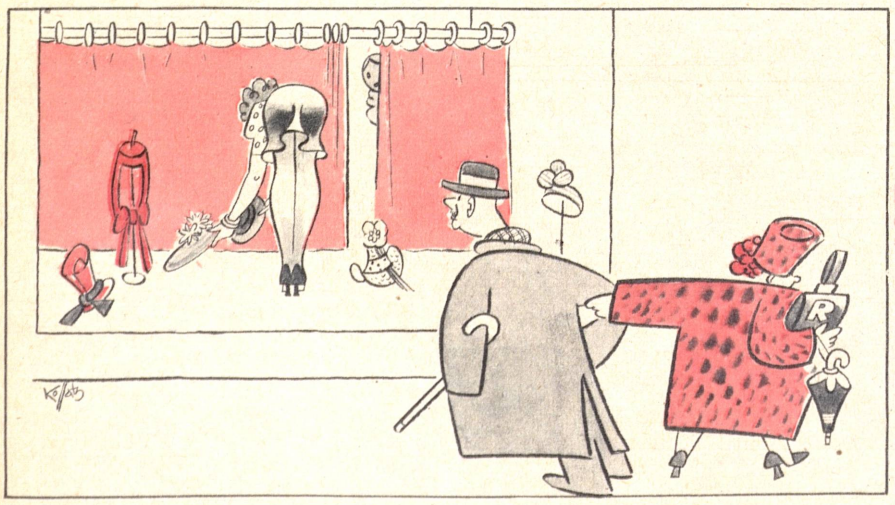
„Værsågod, hva kan jeg ta ut av vinduet for Dem?" — „Jeg sa jo at jeg gjerne vilde kjøpe frøkenens sko!"

„Se der, Amanda — for et vidunderlig bilde!"

„Jeg må stille mig op et annet sted, den dukken der ruinerer mig helt. Siden hun kom der i vinduet, har jeg ikke hatt et øie mere for mine kunder!"

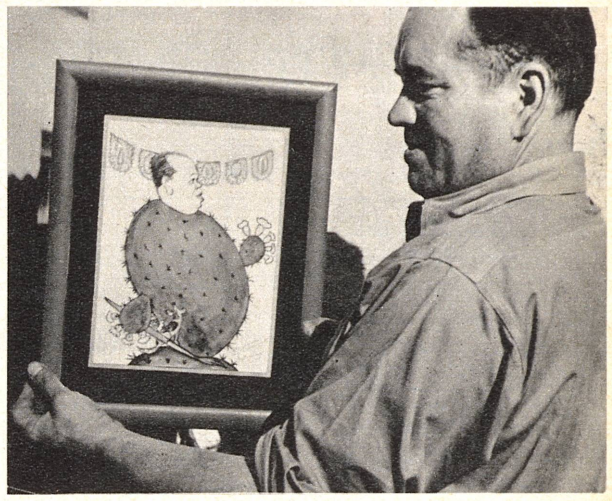

Et forunderlig fenomen, eller: det eneste tilfelle, hvor en dame drar sin mann energisk vekk fra et utstillingsvindu for damehatter

Og stemmen fra en erfaren pike i utstillingsvinduet: „. . . sjefen gjør alltid den samme feil — han viser altfor lite frem i vinduet!"

Dette er maleren „den stikkende kaktus" med sitt eget kontrafei! Da han bare er lykkelig i kaktuslandet og har sine stikkende sider også i byen, har hans venner gitt ham dette økenavnet

Han maler i

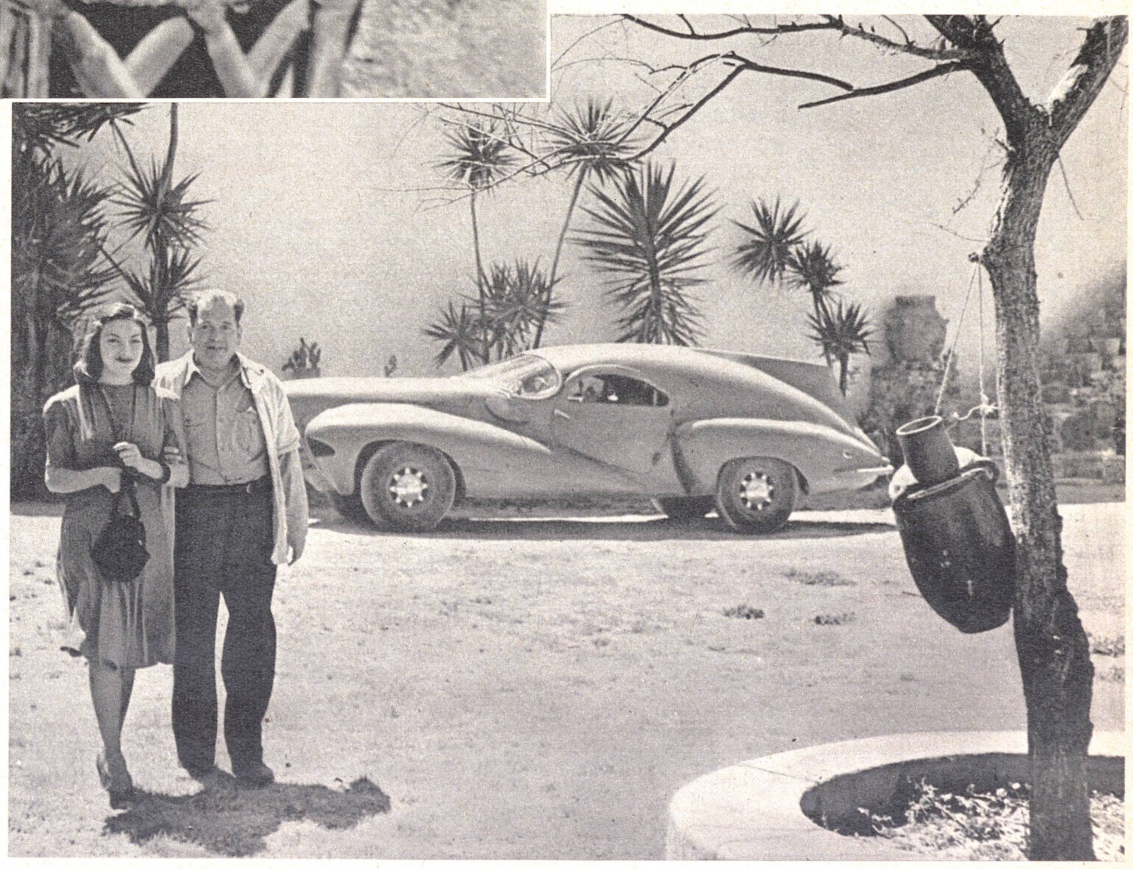
kaktusatelieret...

Maleren „den stikkende kaktus" heter i virkeligheten Francisco Cornejo, bor i Meksiko City og er bekjent og berømt. Men stadig flykter han fra hverdagen på en romantisk kunstnertur for å male midt mellem kakteer. Således fastholder han på utallige skisser de innfødte kvinners skjønnhet, søker og opdager innimellen sjeldne kaktusarter og lever slik som i virkeligheten alle kunstnere gjerne engang vilde leve — herlig fri og ubundet, og nyter et fantastisk landskap under en lysende himmel

Atelierets vegger er — kaktushekker! Midt i et drømmeaktig, yppig landskap stiller maleren opsitt stafeli, som sittepjass for modellen tjener en gammel brønn, og modellen selv . . . er en indiansk vannbærerinne. Hennes ideelle skjønnhet og gratie er i fullkommen harmoni med naturen, som er et paradis for en maler i Meksikos høiland

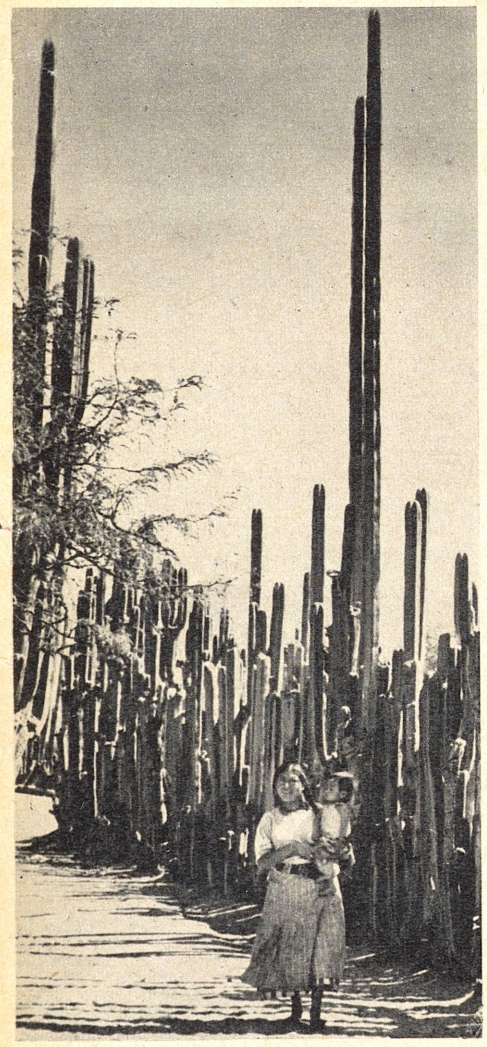
Maleren „den stikkende kaktus" i fortrolig samtale med noen av sine „slektninger". Med en farveglad sarapes om skuldrene og en sombrero vandrer han gjennem kaktuslandet. Fra kakteenes tykke, kjøttaktige blad blir alle torner fjernet av de innfødte og blir spist rå eller kokt

Kunstneren med sin — naturligvis selvtegnede — bil! Han er en meget moderne vagant, tjener mange penger og har få sorger. Ikke noe kunststykke — når man kan arbeide i et atelier som ikke koster noe

Signal nr. 9, 2. årgang, 1. Mainummer 1941. / Utkommer hver 14. dag / Chefredaktør: Harald Lechenperg, Chefredaktørens stedfortreder Hugo Mösslang / Forlag og trykning: Deutscher Verlag, Berlin S W 68, Kochstrasse 22-26 / All rett forbeholdes / All right reserved / Entered as second-class matter at the Postoffice of New York, N. Y. / Printed in Germany

. . . og dette er hans modellers land

Et naturlig gjerde av orgelkakteer. Menneskene bærer farverike, selvvevede drakter, og stoffenes farverikdom lyser omkapp med vegetasjonens og den grelle sols flammeprakt

En indio forteller om sine forfedre, som levet i en utrolig glansutfoldelse inntil for femhundre år siden. Og Francisco Cornejo, drømmeren og romantikeren lytter stille og vandrer så videre gjennem den ensomme fjellverden letende efter nye opleveiser og nye kaktusarter. Men likegyldig hvilke arter han enn kommer til å finne, når han kommer tilbake — vil hans venner forsikre ham om, at det sjeldneste og mest originale eksemplar forestiller han selv

Togal

TABLETTER

har i de siste 25 år på en fremragende måte bestått sin prøve ved bekjempelsen av

revmatisme, isjias, gikt, hekseskudd, hodepine, nervesmerter og forkjølelsessykdommer

På anmodning sender vi Dem gjerne gratis og uforbindtlig den interessante og farvetrykte bok „Der Kampf gegen den Schmerz" fra Togalwerk Lugano (Sveits) eller fra Togalwerk München 8.

Signal

Med den moderne skjønnhetspleie har fler-koneriet mistet sin beretitgelse!